

מחן הגר"י זילברשטיין:

**'תשכרו משאית,
תסעו ברחובות הישוב,
ותתקעו בשופר"'**

לקראת שבת מלכתא

לקבלת הגליון למייל: dirshu@dirshu.co.il

תקציר שבועי של 'הדף היומי בהלכה'

גליון מס' 369

פנינים לפרשת כי תשא

הגיע רבי אלחנן וסרמן זצ"ל לבית הכנסת ועלה לדרוש, ושפך 'אש וגופרית' על החילונים המסלפים את מהות היהדות, והוקיע את שותפיהם ואת המת'יחסים אליהם בסלחנות. התחוללה מהומה, אנשים קמו ומחו. בדרכנו חזרה, אמר לי: "הגעת ללונדון כדי לאסוף כספים עבור הישיבה. לשם כך הלכתי לבית הכנסת, ונשאתי דרשה. ולבסוף קוממתי עלי חלק נכבד מהקהל והפסדתי את תרומותיהם. מדוע עשיתי זאת?! כי ההצלחה - ממרום. לא אני מביא את הכסף, אלא הקב"ה!"

ראב"ד העדה החרדית, הגאון רבי משה שטרנבוך שליט"א, על ההשתדלות ברוחניות ובגשמיות

"בְּחֻקָּהָ וּבְתַבּוּנָהּ וּבְדַעַתָּהּ" (שמות ל"א, ג')

בן ישיבה ביקש ברכה להצלחה בלימוד התורה וביראת שמים. אמר רבינו: "רבי אלחנן וסרמן זצ"ל לא ברך על עניינים רוחניים. באמרו ששמע מרבו החפץ חיים, שעל כך אמרו (ברכות לג ע"ב) שהכל בידי שמים, חוץ מיראת שמים. על כך יש לעמוד לבד... פעם ביקשה ממנו אמי ע"ה שיברכנו להצלחה בלימוד. סרב לברך. 'על כך עליו לעמוד בעצמו', אמר.

"התעקשה ואמרה: 'אני אלמנה, ואני דורשת מכך!'

"נענה רבי אלחנן וברך, אבל ברך...!

"ואילו אנו רואים עולם הפוך, הפרנסה היא מן השמים, ואנשים מרבים עבורה בהשתדלות בלי סוף. והרוחניות תלויה בנו, ומבקשים בה ברכות...".

וסיפר: "כשהגאון רבי אלחנן וסרמן היה מגיע לאנגליה לאסוף כספים עבור ישיבתו, היה מתארח בביתנו. הואיל ולא ידע את שפת המדינה, הייתי מלווהו למחוזות חפצו. באחת השבתות לווייתי אותו בדרכו לדרוש עבור ישיבתו באחד מבתי הכנסיות. בדרך, חקר אותי לאופי בית הכנסת שאליו מועדות פנינו, מי המתפללים בו. סיפרתי

שהם נוטים ברובם לחוגי הפשרנים, לשיטת המזרחי. "הגיע לבית הכנסת ועלה לדרוש, ושפך 'אש וגופרית' על החילונים המסלפים את מהות היהדות, והוקיע את שותפיהם ואת המת'יחסים אליהם בסלחנות. "אמר: 'הן עם לבדד ישכן, ובגויים לא יתחשב'. 'עם' הוא קבוצת אנשים החולקים ענין מסויים כשפה או עבר משותף. ואילו 'גוי' הוא

עם היושב בארצו. עם ישראל, הוא 'עם לבדד ישכן', כי מה המקשר בין יהודי ממרוקו, יהודי מרוסיה ויהודי מתימן. לא שפה, לא תרבות, לא עבר משותף, רק האמונה והתורה. 'ובגויים לא יתחשב'. אין לנו מדינת לאום, וכל שאיפותינו להגיע לארץ הקודש רק כדי לקיים את המצוות התלויות בה..."

"התחוללה מהומה אנשים קמו ומחו, ורבים יצאו מבית הכנסת, נשאר קומץ בלבד לתפילת מוסף.

"בדרכנו חזרה, אמר לי והרי ילד הייתי, איזו ענווה! וכך אמר: "הרי הגעתי ללונדון כדי לאסוף כספים עבור הישיבה. לשם כך הלכתי לבית הכנסת, ונשאתי דרשה. ולבסוף קוממתי עלי חלק נכבד מהקהל והפסדתי את תרומותיהם. מדוע עשיתי זאת?!"

"כי ההצלחה, ממרום. לא אני מביא את הכסף, אלא הקדוש ברוך הוא. אמנם מוטלת עלי החובה להשתדל, אבל עיקר ההשתדלות היא ברוחניות, ואם צריך לעורר ולחזק בענייני השקפה זו חובתנו הראשונית!"

העסקים בולעים את כל עתותיו. סיפר לו רבינו: שבשעה שהאויבים הקיפו את ארץ ישראל והמצב היה מסוכן מאד, הגיעה משלחת מחוגי המזרחי אל הרב מטשעבין זצ"ל, וטענו שהם מבינים שיש להניח לבני הישיבות ולא לגייסם, אבל בעת חרום כזו חייבים לגייס כל אדם.

ענה להם הרב בפקחותו: "פעם נסע עגלון והעגלה נכנסה לביצה. הסוס הכחוש לא עלה בידו לחלצה. פרק העגלון את המשא, ולא הועיל. חשב, ומצא מוצא פרק את הגלגלים מהעגלה האם הם מחושקי ברזל, ומשקלם רב. אם יסירום תתנהל העגלה בקלות... אמרו לו: שוטה שבעולם, הלא דברים קל וחומר. אם העגלה לא זזה עם גלגליה, בלעדיהם ודאי לא תזוז..."

כך אמר הרב מטשעבין: "אם המצב קשה כשבני הישיבות שוקדים על תלמודם, ו'מי גרם לרגלינו שיעמדו במלחמה שערי ירושלים שהיו עוסקים בתורה' (מכות י ע"א). אם תגייסום על אחת כמה וכמה!"

הגאון רבי אלחנן וסרמן זצ"ל, שלח לגיסו הגאון רבי חיים עוזר זצ"ל, שהמצב הרוחני בישיבה מעולה, בני הישיבה לומדים בהתמדה ומתעלים מיום ליום, מאידך גיסא המצב הגשמי עגום, המאפיות מסרבות להקיף, ואין לחם לאכול, פשוטו כמשמעו. הוא נצרך לצאת לחו"ל לגייס כספים אבל הוא חושש שאז יהפך המצב. העדרותו תיצור רפיון בישיבה ויצא שכרו בהפסדו.

ענהו רבי חיים עוזר שיסע, ויראה לקצר שהותו בחו"ל ככל האפשר. באותם ימים נקלע משגיח הישיבה הגאון הצדיק רבי יעקב ישראל לובצ'אנסקי זצ"ל לבית רבי חיים עוזר. נשאל על מצב הישיבה, ואמר שבגשמיות הוא טוב מאד, אבל ברוחניות אינו במיטבו, וצריך רחמי שמים.

תמה רבי חיים עוזר ואמר: "מגיס, ראש הישיבה, שמעתי הפוך. שבגשמיות המצב קשה מאד, וברוחניות המצב נפלא!"

ענה משגיח: "אכן בגשמיות המצב קשה. אבל זה רצון הקדוש ברוך הוא, ואין לנו טענות. לכן אמרתי שהמצב טוב מאד, כי כל מה דעביד רחמנא, לטב. אבל ברוחניות המצב תלוי בנו, כי הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים, ובזה חוששני שאין אנו עשים דיינו ואנו יוצאים ידי חובתנו..."

(לקט מתוך 'ויגד משה' - הגדה של פסח)

בענין זה שמעתי בהזדמנות אחרת מפי הגאון רבי אלחנן וסרמן זצ"ל, שפרנסתו של אדם קצובה לו, ואין בכח ההשתדלות היתרה להוסיף מאומה. אמנם 'בדרך שאדם רוצה לילך מוליכין אותו', ואם ישתדל יותר ירויח יותר, אך יש לקדוש ברוך הוא דרכים רבות ליטול את הכסף שירוויח בדרך זו. וכדברי המדרש (תנחומא מטות ה') שהחוטפים מתנותיהם, יאבדון.

הקדוש החפץ חיים זצ"ל המשיל את הדבר לאדם שקנה חבית יין כדי למכור יין לקידוש ולהבדלה, ולהתפרנס מכך. יעצו חברו לקבוע בחבית ברז נוסף, ועל ידי כך יוכל למכור כפלים. אמר לו בעל החבית: "אמנם אמכור כפלים, אבל היין יגמר במהירות כפולה. תן לי עצה איך להוסיף על היין שבחבית, ואודה לך..."

כך תוספת השתדלות לא תרבה את הקצבה שנגזרה בראש השנה. אבל אם יקדיש מעתותיו לתלמוד תורה, יוכל להוסיף לאותה קצבה, כמו ששנינו (עבודה זרה יט ע"ב) שהעוסק בתורה נכסיו מצליחין...

רבינו שוחח עם גביר אחר, בן תורה שנסחף לעסקים וליבו פתוח לכל דבר שבקדושה. שאלו האם הוא קובע עתים לתורה ונענה באנחה. פעם היתה התורה משוש חייו, אבל עתה אין לו פנאי,

גליון 'לקראת שבת' יו"ל בחסות
'אמונה וחסד' דפוס וכריכ"ה בע"מ 02-6715501

זיכוי הרבים בהפצת גליון זה
לעיי"נ הרה"ח בנימין ב"ר דוד צבי רוזנטל זצ"ל
נלב"ע ר"ח אב תשע"ו

יהודי עשיר שלא שמר תורה ומצוות, אמר שברצונו לעזור לעם ישראל ואינו יודע איך. לאחרונה שמע שיש כאן את הישיבה הגדולה בארץ, וחשב לשאול את ראש הישיבה לדעתו. רבינו אמר לו שברצונו לנסוע איתו לכותל המערבי. בדרך חזור שאלו אותו אדם שוב...

הגאון רבי נתן צבי פינקל זצוק"ל, מפתיע את העשיר איך ניתן לעזור לעם ישראל

"וּבְלֵב כָּל חָכֵם לֵב נִתְּנִי חֻכְמָה" (שמות ל"א, ו')

בירושלים. מטרת התלוותו, היתה כדי שיוכל לשוחח אתו בדרך בלימוד ולא יתבזבז זמן יקר. אולם לו עצמו היה לימוד חשוב ופרק של נשיאה בעול הזולת. הוא סיפר שהם היו באותו יום בעשרות כתובות, וראה בחוש, איך רבינו מאושר ושמח מכך שהוא זוכה לשמח אנשים שזקוקים לעזרה בערב יו"ט.

חסד והטבה רוחניים

ככל שריחם והיטיב לאנשים שזקקו לחסד גשמי, ריחם והשתתף בצער שמיים על אחינו הטועים, שלא זכו לקיים תורה ומצוות. באחד מביקוריו בארה"ב בשנים האחרונות, נתקל בו יהודי שסר מדרך השי"ת. אותו יהודי פגשו והתבונן בו, וכשראה את הייסורים שהוא עובר עד שהוא מצליח להכניס לפיו מאכל, נכמרו רחמיו. הוא ניגש לרבינו ושאלו, איך יוכל לסייע לו להקל מעליו את סבלו. רבינו השיב שיקפיד מהיום לברך על כל מה שאוכל, ובפרט שיקפיד לברך בכל פעם ברכת המזון מתוך הסידור. סבלו של רבינו נגע לליבו של אותו אדם, ולמרות מצבו הרוחני הירוד קיבל על עצמו להתחיל לברך ברכת המזון מתוך הסידור דווקא. במרוצת השנים שינתה קבלה זו את אורך חייו, ובהמשך שב ליהדותו ונעשה לבעל תשובה גמור. אותו יהודי שמתגורר בסביבות העיר מונסי, כששמע שמתקיים הספד לזכר רבינו, בראשות בנו ראש הישיבה שליט"א, הגיע להשתתף ובסיום העצרת ניגש לספר זאת לבנו. יהודי עשיר, שלא זכה לשמור תורה ומצוות, הגיע לבית רבינו ואמר

אחד מאברכי הישיבה סיפר סיפור מופלא: בהיותו אברך צעיר, אירע שהיה מוטרד בעניין משפחתי, וחיפש פינה שקטה להרהר בה מעט בענייניו. הוא נכנס לאתר בניה של אחד מבנייני הישיבה, שהיה אז בתהליכי בניה, כדי למצוא מקום שקט לשהות בו. תוך כדי שהותו במקום, נכנס רבינו למקום כדי לעקוב אחר התקדמות הבניה. האברך נבוכ מעט, השעה, שעת אמצע הסדר והוא שוהה באתר בניה של הישיבה. רבינו חילצו מיד מאי הנעימות, הוא פנה אליו ושאל אם יוכל להתייעץ אתו בקשר לכמה דברים בבניה, הוא הראה לו עמודים שנבנו במקום מסוים בהיכל בית המדרש, ושאל האם לדעתו כדאי להעמידם במקום אחר, כמה שטח לדעתו נצרך לביהמ"ד וכמה לפנימייה, ועוד שאלות מסוג זה, כדי להקנות לו הרגשה טובה ולא להביכו.

כידוע, היו לרבינו קביעות וחברותות רבות, גם בימי בין הזמנים. אחת החברותות, שהיה מגיע מחוץ לעיר, היה מקבל ממנו את דמי הנסיעות, כששאל: מדוע עליו לקבל, הלא זכות גדולה היא עבורו לבוא ללמוד עם ראש הישיבה נענה: "הלא אתה טורח לבוא וללמוד!", כאילו הוא זה שעושה טובה לרבינו בכך שהוא בא. לילה אחד הרעישו בחורים שהתגוררו מתחת לדירת מגוריו של רבינו בלי משים, והפריעו למנוחת בני המשפחה. רבינו התלבט, מצד אחד רצה להעיר להם, מאידך חשש שמא יצטערו על שהפריעו למנוחת משפחת ראש הישיבה. הוא ביקש שייכנו צלחת עם עוגות וירד לחדרם, מסר להם את העוגות ואמר להם: "שכנים צריכים להתנהג יפה אחד לשני, הנה לכם מתנה קטנה". כולם הבינו היטב את כוונתו ויחד איתה את אצילות מידותיו.

נושא בעול עם זולתו

עבודת קודש מיוחדת היתה לרבינו בנשיאה בעול עם הזולת. כל צרה וצער ששמע נגעו לליבו. מדהים היה לראות, עד כמה נשא בעול של ענייני כלל ישראל, ועד כמה הרגיש שהם נוגעים לו באופן אישי. לא אחת היה פורץ בבכי למשמע צרות שפקדו אנשים שלא הכיר, וכל שכן על צרות הכלל. סיפר רבי מרדכי פרוש שבבחרותו, בטרם התמנה רבינו לראש ישיבה, הציע לו פעם להתלוות אליו לחלוקת צדקה לת"ח ועניים

נרגע עד שכעבור תקופה התברר לו שהעניין סודר. באחת השנים הציע רבינו בתחילת זמן אלול, שכל בני חבורת הדף יכתבו חבורה. אחד האברכים שהצליח להשלים את החבורה בערב סוכות, וידע כמה ישמח הדבר את רבינו, החליט שבדרכו לבית הוריו באחת משכונות ירושלים, ייסע לבית רבינו, ימסור לו את החבורה וישמח אותו ביום טוב, כאשר אשתו נוסעת לבדה לבית ההורים. ואכן, כשהגיע והראה את החבורה, שמח רבינו, נהנה מאוד והודה לו מאוד על שטרך במיוחד.

אותו אברך הזדרז לתחנת האוטובוס, אולם לדאבונו המתין זמן רב והאוטובוס בושש לבא, מחמת חפץ חשוד, עד שהגיע הזמן שבו תנועת האוטובוסים מפסיקה מחמת החג הקרב. בינתיים זמן הדלקת הנרות קרב, ובבית הוריו דאגה אשתו מאוד, מה עוד שאתו הייתה תינוקת בת שנה. פלאפונים לא היו בנמצא באותן שנים, ולאשתו לא הייתה ברירה אלא להתקשר מודאגת לבית רבינו, ושאלה האם בעלה היה שם ומתי יצא. רבינו ביקש את הטלפון ממי שענה, ברצונו להרגיע אותה אמר לה שאכן בעלה היה אצלו, והוא גם ראה את התינוקת החמודה. הוא הרגיע אותה שאין לה סיבה לדאגה, כך דיבר אתה למעלה מעשרים דקות! עד שהאברך הצליח להגיע לבית הוריו.

פעם בערב ראש השנה, התקשרה אמא מודאגת של אחד מתלמידי הישיבה בני חו"ל, וסיפרה שהיא מנסה לתפוס בטלפון את בנה, ואמרו לה שאינו נמצא בין כותלי הישיבה, והיא מודאגת היכן הוא יכול להיות. רבינו נכנס לעובי הקורה והחל לברר. עלה חשד שהבחור נסע לעיר אומן באוקראינה, לציונו של הרה"ק רבי נחמן מברסלב זיע"א, אולם איך מבררים זאת, ואיך מרגיעים את האמא? למרות היותו באפיסת כוחות, נכנס רבינו למשרד הישיבה והחל מתקשר בעצמו למקומות שונים, עד שכעבור זמן ארוך הצליח אמנם לברר שהבחור נמצא באומן. רבינו לא הסתפק בעצם הידיעה שהוא שם, וטרך עד שהצליח לדאוג שאנשים אחראיים ייקחו עליו אחריות, ורק כשסידר זאת הודיע לאם המודאגת שהכל מסודר, למרות שיכול היה להטיל את כל הטיפול בענין על אחרים, עשה הכל בעצמו.

(מתוך 'בכל נפשך')

לילה אחד הרעישו בחורים
שהתגוררו מתחת לדירת מגוריו
של רבינו בלי משים, והפריעו
למנוחת בני המשפחה. רבינו
התלבט, מצד אחד רצה להעיר
להם, מאידך חשש שמא יצטערו
ויתביישו. הוא ביקש שיכינו
צלחת עם עוגות וירד לחדרם...

שברצונו לעזור לעם ישראל ואינו יודע איך. הוא סיפר שעניין זה מעסיק אותו רבות, והוא הסתובב כבר אצל כל מיני "אנשי רוח" במגזר החילוני, אך בסופו של דבר אינו יודע איך יוכל לתרום לטובת עם ישראל. לאחרונה שמע שיש כאן את הישיבה הגדולה ביותר בארץ, המונה אלפי תלמידים, ולכן חשב שיבוא וישאל את ראש הישיבה לדעתו.

רבינו אמר לו שברצונו לנסוע אתו לכותל המערבי. בדרך חזר שאלו אותו אדם שוב, במה יוכל לעזור לעם ישראל? אמר לו רבינו: "אני מייעץ לך שתקנה לעצמך זוג תפילין, ותניח אותן מידי יום ותקרא איתן קריאת שמע". כאומר לו, אם ברצונך לזכות את עם ישראל, תתחיל בראש ובראשונה לקיים את מצוות השי"ת.

חסד בשלימות

רגישותו של רבינו לסבלו וכבודו של הזולת היתה מפעימה. כששמע על סבל ומצוקה של הזולת, ולו צרה וסבל קטנים, הדבר תפס את ליבו. לפעמים היה שואל ומתעניין שוב ושוב, מה שלום פלוני, ולא

להתחיל את היום ברגל ימין

חוויה רוחנית מדי יום אצלך בחייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד... אקטואלי ומרתק
הצטרפו בחינם לאלפי מנויים, שלחו מייל לכתובת:

dirshu@dirshu.co.il

הפורתח
בכל יום..

המייל היומי של 'דרשו'.

באחד הטיפולים הוא חיטט באוזן, מה אומר, ייסורי תופת! בצד ישב המתמחה, עקב אחרי הטיפול. כשהסתיים אמר: "הרב גלינסקי, אתה לא הראשון שעובר טיפול זה, אבל כולם זועקים זעקות מחרישות אוזניים. אתה היחיד שלא צעק!"

רבי יעקב גלינסקי זצ"ל: על מה אנו מנצלים את הסיעתא דשמיא שלנו?

"וְרָאָה כָּל הָעַם אֲשֶׁר אִתָּה בְּקֶרְבִּי" (שמות ל"ד, י')

לפני כמה שנים תקף אותי חיידק, התנחל באוזן ומאן לעזוב. טיפלו בי במסירות, אבל בלי תוצאות. יום אחד ניגש אלי הפרופסור: "הרב גלינסקי, נכון שכתוב בגמרא 'שלכם': טוב שברופאים לגיהנום?" כמה כעסתי על ההתבטאות, "בגמרא שלכם", לכם ולא לו. עניתי: "נכון, אבל במה זה נוגע אליך. תביא את הטוב שברופאים, ואסביר לך".

דוקא הבין: "אתה ודאי כועס שלא הצלחנו לרפא אותך, יש דברים שאינם בידינו".

לזה התכוונתי. אמרתי: "אתה, לא תהיה בגיהנום. כי הטוב שברופאים הוא זה שחושב שהכול בשליטתו! לכן, מקומו בגיהנום!"...

הכלל, באחד הטיפולים הוא חיטט באוזן, מה אומר, ייסורי תופת! בצד ישב המתמחה, עקב אחרי הטיפול. כשהסתיים אמר: "הרב גלינסקי, אתה לא הראשון שעובר טיפול זה, אבל כולם זועקים זעקות מחרישות אוזניים. אתה היחיד שלא צעק!"

אמרתי לו: "הם צעקו, כדי שאתה תשמע, והפרופסור ישמע - זה עזר להם? ודאי שלא! אבל אני צעקתי ועוד איך צעקתי! אבל לא צעקה שאתם שומעים, אין לי ענין בשמיעתכם. יש צעקה בבחינת "צעק ליבם אל ה'" (מיכה ב, יח). והוא שומע, ויכול לעזור, ומקוה שיעזור!"...

למחרת הגיע לבקרני אדם דתי, לא מוכר. הציג עצמו: הוא שכנו של אותו רופא, בפתח תקוה. הרופא סיפר לו בהתפעלות על החולה שצעק בליבו, שווע אל ה', והוא בא להכיר אותי. אמרתי לו: "תראה, אני אחזור בעוד כמה ימים לביתי, לא אראה עוד את הרופא. אתה שכן שלו, ואם הוא סיפר לך הרי זה משום שהתעורר בו זיק חבוי וכבוי. תציע לו שילמד אתך שעה בשבוע, תלבה את הזיק, שיתלהב ויאיר!"

והרופא כיום שומר תורה ומצוות!

כאשר דוד המלך בקש: "אמרי האזינה ה', בינה הגיגי" (תהילים ה, ב), ניחא: היה מה לשמוע בדיבורו, וכשהביטו אל מחשבותיו והגיגיו היה במה להתבונן! אח, "נכספה וגם כלתה נפשי לחצרות ה', לבי ובשרי ירננו אל אל חי!" (תהילים פד, ג), "צמאה לך נפשי, כמה לך בשרי!" (תהילים סג, ב) - אבל אנו, אם לאמרנו, נפלאים הם. אבל כשיביטו להגיגינו, במה אנו הוגים..."

זכורני, לאחר המלחמה, היינו פליטי חרב מזי רעב, שבורים ורצוצים, חסרי כל. אבדנו הכל. השתתפתי בשמחת הנישואין של גיסי, רבי יחזקאל ברוד. לכלה היתה שמלה אחת ויחידה, לשבת, לחול ולחתונה. לחתן היתה חליפה מרובבת ומהוהה, לא היה שייך ללכת כך לחופה. טרח ומצא חיט גוי, שתמורת שלושה מארקים פרם את כל חוטי התפירה והפך את כל האריג, מצידו השני החוצה.... הכובע, פשיטא, נשאר אותו כובע. גם הנעלים לא סתמו את הפה לכבוד החתונה. אבל החליפה, לפחות, היתה "מחודשת".

ואני זוכר שרבי ניסן נימנוב זצ"ל השמיע ביקורת: "ראו במה מונח ראש של בחור, בחידוש חליפה!"...

אלו היו המושגים באותם ימים, אלו היו התביעות!

והיום, במה מונח ראשו של הבחור - והוא עוד מבקש "בינה הגיגי"...

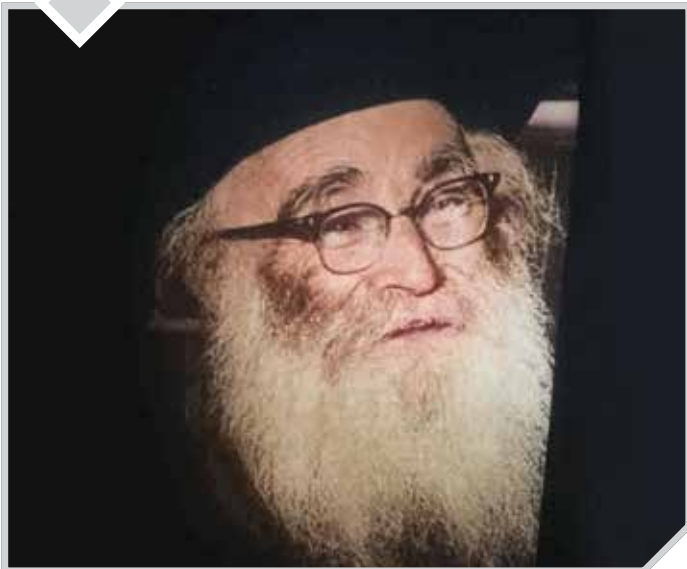
"ריבוננו של עולם, תן לי רוח הקודש!"

כבר סיפרנו על הרב שהתעכב בבית הכנסת, התעמק בלימודו, ולפתע שמע שמאן דהוא מסיט את הפרוכת ופותח את ארון הקודש. מתחנן ומעתייר: "ריבוננו של עולם, תן לי רוח הקודש!"...

הרב נשא ראשו בתימהון. הבקשה מוזרה, והקול נשמע לו מוכר. הלה סגר את הדלתות והשיב את הפרוכת למקומה. פסע לאחוריו בהדרת קודש וחרדת כבוד. הרב ראה שאכן הוא זה: הגנב של העירה. קרא לו, והגנב נחרד. לא ידע שהרב כאן, חשב שהוא לבדו

ואמא היתה מסיימת: "סבא רבי אריה התבטא, כי צר לו על שאליהו הנביא התגלה אליו בדמות של ערבי בלבד". ואני אמרתי לאמא כי אין הדבר נורא כל כך - הן גם לאברהם אבינו נגלו המלאכים בדמות ערביים...

בתו של מרן הגר"ח קנייבסקי זצוק"ל, הרבנית ר. צביון שתיבלט"א, מספרת על הסבא רבי אריה לוי זצוק"ל

!הנה קרן עור פניו" (שמות ל"ד, ל')

אני זוכרת מעשה זה כאילו התרחש רק אתמול. בהיותי כבת שש צעדתי לצדו של אבא ברחובות ירושלים כשידי נתונה בידו. לפתע נגלתה מקצה הרחוב דמות שכמותה לא ראיתי מעודי: יהודי ירושלמי נמוך קומה, זקן ושבע ימים, זקנו הלבן יורד על פי מידותיו, אור קורן מפניו, וכל מציאותו אומרת זכות וטוהר. בדיוק כך תיארתי לעצמי את דמותו של אליהו הנביא, והנה אני זוכה לראותו פנים אל פנים.

"אבא!", משכתי בידו. "הבט, הנה אליהו הנביא!"
"זהו זיידע רבי אריה שאליו אנו הולכים", חייך אבא...

הולכת בדרכי אמה, הרואה בסיוע לתורתו של בעלה את ייעוד חייה, ועל כן אינה מאפשרת לבעלה לעסוק בצורכי הבית". אמא אף התחנכה על ידי סבא רבי אריה בעצמו. בהיותה אחת מהנכדות הגדולות נעשתה שותפה למעשי החסד הרבים שלו, והיא המשיכה את דרכו ללא הפסק עד עלות נשמתה לשמי רום.

כמלאך מושיע

אמנם סבא רבי אריה לא היה 'אליהו הנביא', אולם היה כמלאך מושיע לרבים.

כפי ששני לוחות הברית, המסמלים את שני חלקי התורה - מצוות שבין אדם למקום ומצוות שבין אדם לחברו - מצומדים ומשולבים זה בזה, כך זה היה סבא הצדיק רבי אריה לוי: גדולתו העצומה בתורה ובעבודת הבורא השתלבה בגדלות עצומה של אהבת הבריות. נדכאים ושבורי לב מצאו אצלו נוחם ועידוד וזכו לקבל ממנו יחס חם ואוהב, ואפילו חוטאים ועבריינים התקבלו אצלו בחיבה ובחמלה.

אין אלו מילים בעלמא: האדם היחיד ששם נפשו בכפו וביקר באופן קבוע בבית החולים למצורעים בירושלים היה רבי אריה! אפילו קרובי המשפחה של המצורעים חששו להיכנס לבניין, והם היו משוחחים עם יקיריהם מהמרפסת של המבנה הסמוך. אמנם רבי אריה נזהר ממוגע ישיר עם החולים כדי שלא להידבק חלילה, אולם הוא היה משוחח עמם, נוסך בהם תקווה ועידוד ואף מסייע להם

סבא-רבא הגאון רבי אריה לוי זצ"ל, הוא הדמות היחידה שאני זוכרת מהדור שמעל סבי וסבתותי.

רבי אריה, סבה של אמא, היה כנראה אחד ממעצבי דמותה העיקרית: שתי תכונותיה הבולטות של אמא - מסירותה למען תורתו של אבא, ונתינת כל כולה למען הזולת - היו פירות ההנהגה והחינוך של סבא רבי אריה.

כאשר התקיימה שמחת אירוסיהם של אבא ואמא, דיבר סבא הסטייפלר בפני גיסו החזון איש בשבחה של אמא. בין השאר סיפר, כי הבריות אומרות על הכלה שהיא דומה בתכונותיה לסבה רבי אריה לוי.

ירושלמים רבים שהכירו את רבי אריה ואת אמא-נכדתו, ציינו בהשתאות את הדמיון הרב בין הסב לנכדה. רבנית חשובה התבטאה בפני על אודות אמא: "לא הבנתי איך ילוד אשה יכול להיות טוב כל כך, אבל אם היא נכדה של רבי אריה - הכל מובן..."

אכן, כשם שסבא רבי אריה ורעייתו באבע חנה, הפקירו את עצמם ואת ביתם למען הזולת, כך נהגה אף ביתם, סבתא הרבנית אלישיב, ובעקבותיהם נהגה כך גם נכדתם, הלוא היא אמא. וכשם שבנותיו של סבא רבי אריה חונכו להקריב את כל כולן למען תורת בעליהן, כך חונכה גם אמא, ואף ישמה זאת למעשה כל ימי חייה.

את התכונות המופלאות שעברו ב'תורשה' מדור לדור זיהה אף רבי אריה בעצמו. שנים רבות לאחר נישואיהם של הורי, התבטא רבי אריה בפני תלמידו הרב ניסן שוב: "שמח אני לראות את נכדתי

גמורה לאותו גנב, כדי שלא יענש בגיני" והוסיף בהתעוררות: "הבה נבטיח לעצמנו כי מקרה זה לא ימנע בעדנו מלארח אנשים שכאלה גם להבא"...

לא אחת הרהר רבי אריה האם הוא נוהג נכון בהקדישו זמן רב למעשי חסד, כיוון שהשתוקק לעסוק בתורה בכל שעות היממה, ואילו מעשיו אלו גזלו ממנו זמן רב. באחת מפגישותיו עם רבו, ה'לשם' הקדוש, שטח בפניו את לבטיו.

"אם אכן מצליח אתה בחסדיך, אות הוא כי לך נוצרת", הרגיע ה'לשם' "לך בכוחך זה והושע את ישראל!"

גילוי אליהו

ועוד בהקשר של סבא רבי אריה ואליהו הנביא... אמא הייתה מספרת על גילוי אליהו שהיה לסבא רבי אריה.

מדי שנה בשנה, בפרוס חג הפסח, היה רבי אריה עורך מגבית 'קמחא דפסחא' בעבור עניי ירושלים. שנה אחת הייתה שנת בצורת, העוני היה גדול, ולא עלה בידו לאסוף את הסכום הדרוש. רבי אריה הסתובב בשוק שבעיר העתיקה כשעצב גדול בלבו. והנה, בעודו ממתין בתחנת האוטובוס, ניגש אליו ערבי, שאל לשמו ומסר לו מעטפה סגורה. כשפתח רבי אריה את המעטפה, הופתע לגלות כי היא מכילה את הסכום החסר בדיוק!

ואמא היתה מסיימת: "סבא רבי אריה התבטא כי צר לו על שאליהו הנביא התגלה אליו בדמות של ערבי בלבד".

ואני אמרתי לאמא כי אין הדבר נורא כל כך - הן גם לאברהם אבינו נגלו המלאכים בדמות ערביים...

(מתוך הספר 'בית אמי')

למלא את זמנם בדברים של ערך - לומד עמהם וקורא לפניהם את פרשת השבוע.

בית החולים למצורעים היה בבעלות נוכרים, ועל כן לחולים היהודים לא היה מזון כשר. סבתא חנה הייתה מבשלת להם ארוחות טעימות, וסבא היה מביא את האוכל לבית החולים.

שח האדמו"ר מסוכטשוב: באחד מימי ראש חודש ביקשני רבי אריה לנסוע עמו לבית חולים למצורעים בבית לחם, ולסייע לו בנשיאת סלי מזון בעבור החולים. משהגענו למקום, הופתעת: החולים כולם היו ערבים!

"רבי אריה", הבעתי את תמייתי, "מה מצאתם לנכון לכתת רגליים מחוץ לעיר ולהסתכן בהידבקות ממצורעים שונאי ישראל?" "יש שם במחלקה יהודי בודד", השיבני, "ולמענו אני נוסע"...

'רב האסירים'

כאשר חיפשה ממשלת המנדט דמות תורנית שתספק את צורכי הדת של האסירים היהודיים, הציעו רבני ירושלים את רבי אריה לתפקיד זה, ומאז נקרא 'רב האסירים'. היו אלו אסירים פליליים, בהם גם עבריינים שפלים, אך רבי אריה לא נרתע מהם: הוא קרם במאור פנים והשתדל להחזירם למוטב.

מעשה היה בגנב שעזב את דרכו הרעה בזכות קרבתו לרבי אריה. "לעולם לא אשוב לגנוב", הצהיר הלה, "אלא רק עוד פעם אחת - משום שברצוני להעניק לרבי אריה מתנה יקרת ערך"...

באחד הלילות לן בביתו של רבי אריה אסיר משוחרר, גנב לשעבר. והנה, בבוקר התברר כי הלה נעלם יחד עם הפמוטות וגביעי הכסף... פנה רבי אריה לסבתא חנה והכריז בפניה: "הריני מוחל במחילה

* תוכנית יומית מענייני דיומא

בהגשת הרב אברהם פוקס

* מידע כולל לנבחני דרשו על מועדי

המבחנים מסלולי הלימוד ועוד

* שיעורים על הדף היומי

הירושלמי בעברית ובאידיש

* שיעורי משנה ברורה לפי

סדר דף היומי בהלכה

* שיעורים על הדף היומי ועל כל

הש"ס ממבחר מגידי השיעורים

* שיעורים מבוארים בעיון לביאורי

תוס' על פי סדר הדף היומי

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' *4992 או 077-2222-666

"מה אתם רוצים מחיי? מה שנשאר לי מכל רכושי בן המיליונים, הוא רק אותו סכום של 25,000 דולר שנתתי לישיבה. גם את זה אתם מעוניינים לקחת ממני"?! ...

לא כל אחד 'זוכה' לתת לתורה - הסיפור על התרומה לישיבת 'חברון', שסיפר הגאון רבי בצלאל ז'ולטי זצ"ל

"מחצית השקל תרומה לה'" (שמות ל', י"ג)

סיפר הגאון רבי בצלאל ז'ולטי זצ"ל [רבה של ירושלים], מה ששמע מפי מרן הגר"י סרנא זצ"ל: כאשר החליטה הנהלת הישיבה (חברון) בסלבודקה בשנת תרפ"ד לעזוב את ארץ העמים, עקב גזירת הגיוס שריחפה על ראש תלמידיה, עם ההחלטה לעלות לארץ ישראל, לעיר האבות חברון, נזקקו בפתאומיות לסכום כסף גדול מאד. סכום שיענה על הוצאות הדרך, רכישת מבנה למשכן הישיבה בעיר חברון, וכל ההוצאות הנלוות לעלייתם ארצה של 150 תלמידים.

באותה עת שהה ראש הישיבה, מרן הגרמ"מ אפשטיין זצ"ל בארצות הברית. שם נפגש עם מר שיף [סגן נשיא אגודת הידידים של הישיבה]. מיד כששמע מר שיף את מטרתו ומגמתו של ראש הישיבה, נטל על עצמו לתרום את הסכום האדיר שהועידו למטרה זו: \$ 25,000.

מר שיף, היה אמנם איש עתיר ומשופע בנכסי דלא נידי, מיליונר בקנה מידה גדול מאד, חלש על רכוש רב ובעל רשת מלונות עניפה, אולם אעפ"כ בימים ההם סכום של עשרים וחמשה אלף דולר, היה סכום אדיר.

הודות לנדבת ליבו זו, התאפשרה העתקת הישיבה לעיר חברון, ובכך ניצלה מסכנת סגירה שריחפה עליה על ידי השלטונות.

דא עקא, שבשנת תרצ"א עת פקד את ענף הנדל"ן בארצות הברית משבר חמור, ירד כל רכושו לטמיון, ומר שיף, כמו אילי הון רבים אחרים, פשט את הרגל. כל עסקיו התמוטטו כמגדל קלפים, הוא נאלץ להתגורר במחסן של אחד הבתים שהיו בעבר בבעלותו, וחי על לחם צר ומים לחץ. למרות זאת נותרה רוחו איתנה והוא לא נשבר בצוק העיתים.

מצבו הבריאותי של ראש הישיבה רבי משה מרדכי אפשטיין זצ"ל באותה עת היה רעוע, ועקב כך נסע חתנו מרן רבי יחזקאל סרנא זצ"ל במקומו לארצות הברית, על מנת לעשות למצבה הכלכלי הדחוק של הישיבה, ולעורר את לב נדיבי עם לפעול לביסוסה החומרי.

בכינוס רב משתתפים של תומכי הישיבה נשא דברים מר שיף, וכה אמר: "אחי ורעי, לא אאחל לאף אחד מכם שיפסיד את כל רכושו כמוני. רכוש אדיר במיליונים שהשקעתי כל ימי ירד לנגד

עיני לטמיון, הכל הפסדתי, חוץ... מהשקעה אחת, השקעה שאותה אף אחד לא יוכל לקחת ממני לעולם! ההשקעה המוצלחת ביותר מבחינתי: \$ 25,000 שנתתי לישיבת סלבודקה, על מנת שתוכל להעתיק את משכנה לארץ ישראל. צריך לדעת היכן להשקיע!"... כשנוכח רבי יחזקאל סרנא זצ"ל במצבו החומרי העגום, שלח טלגרמה לראש הישיבה רבי משה מרדכי אפשטיין זצ"ל, להודיעו על כך. ולא עברו ימים אחדים ובמכתב התשובה ששלח רבי משה מרדכי לרבי יחזקאל, הורה לו לתת בדחיפות 'הלוואה' - סכום ראשוני של חמשת אלפים דולר, כעזרה ראשונה למר שיף מכספה של הישיבה, בכדי שיוכל לעמוד על רגליו ולהחל לבנות שוב את עסקיו.

רבי יחזקאל סרנא זצ"ל הלך מיד לדירת המחסן של מר שיף, כשבידו הטלגרמה אותה שלח רבי משה מרדכי אפשטיין זצ"ל, ובכיסו מונח הסכום שנדרש לתת לו כ'הלוואה'. כשהראה רבי יחזקאל את המכתב למר שיף, נזעק הלה וזעק מנהמת לבו: "מה אתם רוצים מחיי? מה שנשאר לי מכל רכושי בן המיליונים, הוא רק אותו סכום של עשרים וחמש אלף דולר שנתתי לישיבה. גם את זה אתם מעוניינים לקחת ממני"?! ...

רבי בצלאל ז'ולטי זצ"ל הוסיף וסיפר, כי בעת שניסה לשדל גביר אחד לתרום לישיבתו הק', אמר לו: "לא כל אחד זוכה להיות קשור בשלשלת הזהב, של מסירת התורה מזמן משה, יש אנשים שעל ידי החזקת התורה, נכנסים בקשר עבות עם מוסרי התורה לדורותיה". כפי הנראה, על אף הדברים לא הצליח הגביר הנ"ל להיפרד מאותו

יצאו כולם לעבודה טרם שחר, וחזרו בלילה עייפים ותשושים, עצבנים ומתוסכלים. ולמה? האחד טוען שהוא עובד קשה ולא מרוויח מספיק. השני טוען שהוא מרוויח יותר מאחיו, ולא הוגן שיתחלקו בכסף באופן שווה. השלישי מקנא בשני אחיו, וכולם גם יחד מתלוננים שהכסף בורח מהר מדי, ולא מצליחים לחסוך מספיק...

הגאון רבי ראובן אלבו שליט"א, על איזהו עשיר השמח בחלקו

"העשיר לא ירבה והדל לא ימעט" (שמות ל', ט"ו)

לפעמים העושר מרחיק את האושר

בעת נתינת מחצית השקל, הפער בין העשיר שבידיו אוצרות ממון רבים, לבין העני חסר-הכל, מתבטל ונעלם. העשיר המופלג ביותר והאביון הדלפון ביותר - שניהם נותנים אותו סכום. עתה נהיר ובהיר לעין כל, ששניהם שווים בעיני האלוקים. בפרקי אבות (ד, א) שנינו: "איזהו עשיר, השמח בחלקו". רמת האושר אינה עולה, בהכרח, ביחס ישיר לרמת העושר. במקרים רבים, דווקא העושר הוא שמסלק את השמחה ואת השלווה, וגורם כאב ודאגה.

מרחן רבנו עובדיה יוסף זצ"ל סיפר סיפור יפה בעניין זה:

מלך אחד רצה להכיר מקרוב את אנשי ממלכתו, לראות את אופן התנהלותם, ולהבין את הלך מחשבתם. כדי שיוכל להתקרב אל התושבים, נהג המלך להתחפש באופן שלא הכירוהו, וכך עבר בערים שונות ובבתים שונים. עד מהרה הבחין, שמרבית התושבים אינם מרוצים. לכולם יש תלונות - מוצדקות או לא - ולכולם יש דאגות.

ערב אחד עבר המלך ליד בית מט לנפול, ושמע קולות שירה ונגינה בוקעים מתוך הבית. הציץ המלך מן החלון, וראה שהדירה קטנה וצפופה, ורהיטיה מועטים וישנים. בני הבית ישבו ליד השולחן, כשלפניהם מעט לחם, אך פניהם נהרו משמחה, והם שרו ונגנו, עוד שיר ועוד ניגון.

תמה המלך: לשמחה מה זו עושה, כשהעוני גדול כל כך?

החליט המלך לבוא גם ביום המחרת, ושוב מצא את בני הבית שמחים ומרוצים, שרים ומנגנים.

נכנס המלך לבית, ושאל את אבי המשפחה: "איזה מאורע חשוב ומשמח אירע לכם, שאתם שמחים וצוהלים זה היום השני?"

אמר לו האיש: "לא מאורע חד פעמי התרחש כאן, אלא שמח אני שמחה גדולה ותדירה, ומודה לה' על המשפחה שנתן לי בטובו, על אשתי היקרה ועל ילדי האהובים. עני ורש אני, ועובד קשה לפרנסתי. בסוף כל יום, הנני הולך בשמחה לקנות מזון לבני משפחתי במעט הפרוטות שהשתכרתי, וכולנו סועדים את לבנו - אמנם בפת חרבה,

אבל באחדות ובשמחה, מתוך תודה והודיה לבורא שנתן לנו את מזוננו".

שמע המלך, והחליט להעשיר את העני ואת בני משפחתו בעושר גדול. גילה להם אפוא את זהותו, הזמינם לארמון, ומילא את כיסיהם במטבעות זהב.

שבו בני המשפחה אל ביתם הדל, והכניסו את כל מטבעות הזהב לארגז ישן, שישמש להם ככספת.

אמר אבי המשפחה לאשתו: "יש לנו בארגז מאה מטבעות זהב, אבל כדי למלא את הארגז אנחנו זקוקים לעוד מאה מטבעות נוספים. בואי נתחיל לעבוד קשה, את ואני וכל בנינו, ונהיה עשירים גדולים". יצאו כולם לעבודה טרם שחר, וחזרו בלילה עייפים ותשושים, עצבנים ומתוסכלים. ולמה? האחד טוען שהוא עובד קשה ולא מרוויח מספיק. השני טוען שהוא מרוויח יותר מאחיו, ולא הוגן שיתחלקו בכסף באופן שווה. השלישי מקנא בשני אחיו, וכולם גם יחד מתלוננים שהכסף בורח מהר מדי, ולא מצליחים לחסוך מספיק...

הלכה לה השמחה. אין אכילה בצוותא, אין שירים וניגונים, אין ריקודים, ואין אהבה, אחווה ושלווה.

לאחר זמן מה הגיע שוב המלך. עמד בחוץ, וציפה לשמע שירה שמחה ביותר, ולראות את האור על פניהם, מאחר שכבר עשירים גדולים הם, ויש להם כל טוב.

התחיל הילד לבכות. דמעות זלגו על לחייו, וממש כבר ראו שלולית על הרצפה... אבל הנהג בשום אופן אינו מוכן למלאות את הבקשה המוזרה...

הגאון רבי שלמה לוינשטיין שליט"א, על הבקשות שמסרבים להן, והמוסר הגדול

"קל רחום וחנון ארך אפים ורב חסד ואמת" (שמות ל"ד, ו')

סיפר לי ידידי רבי יוחנן דוד סלומון שליט"א, שכאשר הלך בשוק הערבי של יפו, עוד בשנים שטרם הקמת המדינה, היו יושבים הספר והסנדלר על שרפרפים בצד הדרך ושותים קפה. והנה, ברגע שהוא התקרב אליהם, מבטיהם הופנו לכיוונים שונים. הסנדלר הביט למטה והספר הביט למעלה, ומדוע? כי כשספר רואה אדם מיד הוא מביט אל שערותיו, וכשסנדלר רואה אדם מיד הוא רואה את נעליו... אם תכניס לבית הכנסת נגר, הוא יאמר לך מיד מה מצב הספסלים והשולחנות. אם יכנס חשמלאי, הוא ישים לב מיד מה מצב הפלורסנטים, וכך כל בעל מקצוע ישים לב מיד לחלק שמעסיק ומעניין אותו.

ולהבדיל בין קודש לחול, מסופר על מרן הסטייפלער זצ"ל, שפעם הלך עם בנו מרן רבי חיים קניבסקי זצוק"ל לקטוף סכך ליד הירקון. לפתע קרא הסטייפלער לבנו שיבוא מהר. רבי חיים הגיע, והסטייפלער הראה לו את הירוקת על פני המים ואמר לו: "הנה, זו כוונת המשנה: 'ולא בירוקה שעל פני המים'". אנשים אחרים כשבאים לירקון רואים כל מיני דברים... אבל לא את המשנה. כל אחד רואה את העולם לפי התוכן הפנימי של עצמו. נביא עוד מספר דוגמאות:

מורי ורבי, רבי מרדכי מן זצ"ל, הסביר לי פעם מדוע תינוק מכניס כל דבר לפה: אדם מבוגר, יש לו צרכים שונים, הוא זקוק לספרים כדי ללמוד, לאכול כדי לאכול, לבגד כדי ללבוש וכו'. הוא מבין שכל דבר נועד למלא את אחד מהצרכים המגוונים של האדם. אבל תינוק אין לו [לפי הבנתו] שום צורך בעולם. הצורך היחיד שהוא מודע אליו הוא הצורך לאכול, ולפי נקודת מבט זו, לשם מה נברא הבגד? הרי אין שום צורך נוסף בעולם, מלבד האכילה. לכן ברור שגם הוא נברא לצורך זה, ואם כן מקומו של הבגד, הספר, המשחק וכו' - בפה...

פעם כשהייתי אצל מרן רבי אהרן לייב שטיינמן זצוק"ל, דבר איתי מוסר וסיפר לי שפלוגי בעל עסק, גילה שגנבו לו ציוד. הוא חשד באחד מפועליו, אבל החשוד הכחיש. מה עשה? שם מצלמה נסתרת וכל ערב לפני שהלך הביתה הפעיל את המצלמה.

לאחר תקופה היתה שוב גניבה, אך הפעם היה הענין מצולם, ואכן הפועל החשוד נראה היטב בסרט הצילום. כשקרא לפועל והראה לו את הסרט, התעלף הנ"ל.

אמר לי הרב שטיינמן: "וכמה פעמים אנחנו נצטרך להתעלף כשיראו לנו את מעשינו, בעולם האמת? ושם מראים גם את המחשבות..."

ואז נתן לי יד ואמר לי בבכי: "אתה עוד אדם צעיר. אתה יכול לעשות מצוות ולגדול ביראת שמים, אבל אני, אני כבר זקן, עוד מעט אצטרך למסור דין וחשבון... איזה פרצוף יהיה לי שם..."

אמר לי על כך ידידי רבי חיים לביא שליט"א: "חכמי ישראל שחיים כל הזמן במחשבה על דין וחשבון שיצטרכו לתת לפני בית דין של מעלה, כשהם שומעים 'על כן יאמרו המושלים בואו חשבון', מיד הם מבינים שהכוונה לחשבוננו של עולם..." אמרו חז"ל: "אם הראשונים כמלאכים אנחנו כבני אדם. ואם הראשונים כבני אדם אנחנו כחמורים".

והסביר רבי יחזקאל סרנא זצ"ל: "איך חמור מסתכל על בן אדם? הוא בודאי חושב לעצמו שזה לא סתם חמור, אלא חמור ההולך על שתיים. זהו חמור המסוגל לעשות דברים רבים שחמור רגיל לא מסוגל לעשות. בקיצור חמור חמורתיים..."

"ואיך אנחנו מסתכלים על מלאכים?" מלאך זה לא סתם כך, מלאך יכול לעוף, יכול להספיק ברגע מה שאנחנו עושים בשנה וכו'. בקיצור 'סופרמן'. והאמת היא שמלאך זה לא אדם משוכלל, בדיוק כמו שאדם זה לא חמור משוכלל, אלא שאנחנו עם הכלים שבידינו לא מסוגלים להבין מה זה מלאך. כלי המחשבה שלנו מסתימים ב'בן אדם'. עם כל זה שאנחנו מבינים שמלאך אינו בן אדם, אנחנו מייחסים לו כוחות של אדם כפול שבעים ושבע...

במאמר הנ"ל רוצים חז"ל להסביר לנו מי היו הראשונים, מי היו גדולי ישראל התנאים והאמוראים. לכן הגדרו לנו: עם כל מה שננסה להבין בשכלנו המגושם את מעשיהם, הרי אנו חוטאים לאמת.

יורה דעה כרך ט' האורה חיים שבין ד"ד -

דפוס ד' עמוד
קרן מילדות לחינוך
ועידה ליהודי תל אביב

בכור הבא

הלכות ספר תורה, מזוזה, שיפוח הקן, חדש, ערלה וכו' סימנים ע"ד - שכ"א שבין ד"ד.

מחיר דגול
~~165~~ ₪

מחיר
השקיה
145 ₪

שלחן ערוך מהדורת 'דרשו'

לאסוקי שמעתתא מולל באורים, מקורות וגדרי ועממי ההלכות על סדר השר"ע והרמ"א, ליבון ובידוד של מקורות ההלכה מראשיתה ועד פסקת סדנא השולחן ערוך.

אליבא דהלכתא מולל את פרטי היענים, פסקי הלכות והוראות למעשה מנדולי האחרונים והפוסקים בכל העניינים הטעניים המצויים לפי סדר השר"ע והרמ"א.

לאחר ההצלחה הנרחבת בסיועם השני של 'המשנה ברורה' מהדורת 'דרשו', הופיע הכרך הראשון של 'השולחן ערוך' מהדורת 'דרשו', בטעלוי פרוסה מפה נפלאה של הסדורים החדשים אשר נערכו על ידי חבר תלמידי הכנסים בשקידה על ליבון ההלכה ממקורותיה ועד ההלכה למעשה מנדולי הפוסקים.

"לפני מספר שנים הייתי בצאנו בנתניה עם הילדים שלי, והמתנתי לאדמו"ר בצאתו מבית המדרש. כשעבר על ידי הצבעתי על ילדי ואמרתי לרבי שהם בני הנינים של הרב חיים געלב. פניו של הרבי אורו. הוא התרגש מאוד, ובמשך מספר דקות סיפר לי על גודל מפעלותיו של הסבא ר' חיים געלב"

שיחה מיוחדת על הרה"צ רבי חיים געלב זצוק"ל, שאת כל חייו הקדיש למען הכלל

יעקב א. לוסטיגמן

"וַנִּתְּנוּ אִישׁ כְּפָר נֶפֶשׁוֹ" (שמות ל', י"ב)

היה זה לפני למעלה מ-120 שנה. אל מעון קודשו של הרה"ק רבי יחזקאל משינאווא, נכנסה יהודיה ובידה החזיקה את ידו של בנה הקטן. "רבי", אמרה לבעל ה'דברי יחזקאל', "בעלי נסע אל מעבר לים, וכעת חפץ שאצטרף אליו ואתגורר עמו באמריקה. יש לו שם עבודה מסודרת והוא יוכל לפרנס אותנו בכבוד, אבל מה יהא על בני הטוהר? כיצד יוכל להחזיק ביהדותו באמריקה אשר רבים חללים הפילה?..."

"נתן הרבי את עיניו הטובות בילד החמד אותו הכיר עוד קודם לכן, לקחו אליו והושיבו על ברכיו באומרו: "אמריקה לא תעשה שום דבר רע לחיים שלו. אמריקה לא תשפיע עליו לרעה כלל וכלל".

"הילד הזה", מספר הרב שלום יכנס, מפעילי 'דרשו', "הילד הזה היה הסבא רבא שלי, הרה"צ רבי חיים געלב זצוק"ל, שהיה מוכר בארה"ב כיהודי של צורה, וכאדם שהשפיע רבות על מצבה הרוחני של יהדות ניו יורק בפרט, ויהדות ארה"ב בכלל. את הלהט החסידי שירש מהוריו ומרבותיו, הטביע ביהדות אמריקה, את הרטט שאחז בו לכל דבר שבקדושה הרעיף על כל הסובבים אותו, ורבים בניו יורק ומחוצה לה, זוכרים עדיין זיו את פניו המאירות ואת ההשפעה העצומה שלו עליהם ועל רבים אחרים".

הרב געלב מצא את פרנסתו הדחוקה ממאפיה שהופעלה בעיקר על ידי רעייתו. הוא עצמו לא מצא זמן לעזור לה בניהול העסק ובקידומו. את כל חייו הקדיש למען הכלל, הוא עשה זאת בחן מיוחד, עם חיוך והארת פנים שעדיין זכורה לכל מכריו.

מאז פטירתו של הרב געלב חלפו כבר עברו עוד מעט כ-40 שנה בקירוב, אך אלפים מילדי ויליאמסבורג של אותן שנים, עוד זוכרים אותו היטב. מדי בוקר הוא היה מגיע לחצר הת"ת, הילדים היו עוצרים את משחקיהם, ומאזינים לברכות השחר מפיו, עונים אחריו 'אמן' ולאחר מכן מתכבדים במיני מתיקה שהיה מחלק להם.

קודם לכן, וגם לאחר מכן, היה מסתובב ברחבי העיר, עובר מבית כנסת אחד למשנהו, ומקבץ מעות לצדקה. נוהג היה להחזיק בידו כיפה הפוכה, בה היו מניחים את המטבעות והשטרות. נוהג היה

לומר בכל עת "כפר לעמך ישראל" - משחק מילים בעל משמעות כפולה של המילה "כפר", שנשמעת כמו ה"קאפר", מטבע קטן שהיה נפוץ באותם ימים בארה"ב, שרבים היו תורמים לו מדי יום בסכום זה. וכך היה אוסף "קאפר" ל"קאפר", מקבץ אותם יחדיו לסכומי עתק שהיה מקבץ, ומחלק למטרות שונות.

"היתה תקופה שבה ישיבת לייקווד נקלעה לקשיים גדולים מאוד, וכבר הגיעה למצב שבו היא היתה בסכנת סגירה", מספר הנין הרב יכנס. "מהנהלת הישיבה פנו אליו ושאלו אם הוא יוכל לסייע. סבא כיתת רגליו עד שמצא יהודי עשיר שהלווה לו סכום עתק, אותו מיהר להעביר להנהלת הישיבה בלייקווד, ולאחר מכן במשך מספר שנים היה מקבץ מעות במסירות נפש, כדי להחזיר את ההלוואה, עד הפרוטה האחרונה. כך היה עם ישיבת לייקווד, כך היה עם ישיבת 'תורה ודעת', וכך היה עם ישיבות, תלמודי תורה ומוסדות רבים אחרים.

"הוא היה תורם רבות גם למשפחות עניות. ליתומים, אלמנות וסתם ליהודים קשי יום. מספרים עליו, כשהכיר בעני בן טובים שיהיה בוש לקחת ממנו כספי צדקה, היה עוקב אחריו בבית הכנסת, וכשהיה תולה את מעילו בחדר הכניסה, היה סבא ממתין קמעה עד שיכנס העני אל תוך בית הכנסת, ומשלשל לכיס מעילו סכום הגון.

"אבל מעל הכל היתה לו אהבה עצומה לרבי ה'שפע חיים' מצאנז. הוא היה מתבטל אליו ועשה כל שביכולתו כדי לסייע לרבי במימון הפעילות הענפה של מוסדותיו. סכומים אדירים גויסו על ידו להקמת הישיבה בנתניה, להקמת התלמוד תורה וכן להקמת בית החולים לניאדו. הוא היה מגייס עוד ועוד כספים, ללא הפוגה.

"לפני מספר שנים הייתי בצאנז בנתניה עם הילדים שלי, והמתנתתי לאדמו"ר בצאתו מבית המדרש. כשעבר על ידי הצבעתי על ילדי ואמרתי לרבי שהם בני הנינים של הרב חיים געלב. פניו של הרבי אורו. הוא התרגש מאוד, ובמשך מספר דקות סיפר לי על גודל מפעלותיו של הסבא ר' חיים געלב: 'הסבא שלך תרם אלפים, אלפים רבים למוסדות צאנז', אמר לי אז הרבי. 'הוא היה נותן עוד ועוד, לא שבע מעולם מהנתניה. אם הייתי רואה אותו עכשיו בין אלפי יהודים, מיד הייתי מזהה אותו. אני רואה שזכה ונכדיו וניניו גדלים בדרך התורה, ויה"ר שיקויים בכם 'בגלל אבות תושיע בנים'". עבודת הקודש של ר' חיים געלב לא הסתכמה רק במצות הצדקה שהיתה חשובה לו כל כך עד שמסר עליה את נפשו בפועל ממש. הוא היה משקיע רבות גם בתפילתו, יודעיו ומכיריו מספרים שהיה זועק בכל כוחו בתפילה, היה מתפלל עם כל כוח הכוונה שלו, וגם היה מרבה לעורר בנושא של השתיקה בשעת התפילה, ועל אף שהיה כולו מלא וגדוש בטוב לב, לא היסס לגעור במי שדיברו בשעת התפילה, כפי שכתוב בהלכה שיש לעשות.

"על אף שגלגל מיליוני דולרים במשך השנים, הוא עצמו היה מתגורר בבית ישן ומט לנפול. אבי מורי, רבי אלתר יכנס שליט"א, מספר שבילדותו ביקש הסבא ממנו, ומנכדים נוספים, לעשות סדר עם הקבלות שקיבל מהמוסדות אליהם העביר את הכספים, והם סידרו ארגזים שלמים מלאים קבלות. אבל מכל הקבלות הללו לא נשאר כלום, כי הסבא ביקש במפורש שלאחר מותו יכניסו את כל הקבלות הללו אל קברו, כדי שאלו יהיו לו סגוריה טובה בשמים. על אף שכל ימיו הקדיש לעבודת ה' בכל מאודו, עדיין היה מלא פחד וחשש מאימת הדין בו יעמוד לאחר פטירתו מהעולם הזה. ואכן בקשתו כובדה, ומהבית הישן והשבור בו התגורר בעולם הזה, הוא צעד לעבר ארמונות הפאר שנבנו עבורו בגן עדן, כשהוא מלווה בקבלות הרבות שהעידו אלפי עדויות על העמל והגיעה שלו להרבות כבוד שמים, לעזור ולסייע לכל יהודי, ולהעמיד דורות של יהודים יראי ה' ומדקדקים במצוות".

"כבוד גדול היה רוחש לתלמידי חכמים", מספר הרב יכנס. "מעניין לציין, שמבחורי ישיבה הוא לא הסכים לקבל סכומי כסף גדולים לצדקה. כשהיה רואה בחור ישיבה שמנסה לתרום לו כסף, היה גוער בו 'ג'וסט א פני...' - רק 'פני' אחד, רק אגורה אחת. ולא היה זה מחזה נדיר שבחורים ניסו לתרום לו, כי הוא היה מאוד אהוב על כולם, ואנשים שמחו לתת לו מכספם, מתוך ידיעה ברורה שהכסף בוודאי ילך למטרות החשובות ביותר והנצרכות ביותר באותה שעה.

* תוכנית יומית מענייני דיומא
בהגשת הרב אברהם פוקס

* שיעורי משנה ברורה לפי
סדר דף היומי בהלכה

* מידע כולל לנבחני דרשו על מועדי
המבחנים מסלולי הלימוד ועוד

* שיעורים על הדף היומי ועל כל
הש"ס ממבחר מגידי השיעורים

* שיעורים על הדף היומי
הירושלמי בעברית ובאידיש

* שיעורים מבוארים בעיון לביאורי
תוסי על פי סדר הדף היומי

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' *4992 או 077-2222-666

הגדול של לרג המתנה

תרום 28 ל
למשך 14
סך כל התרום

ומקבלים
במתנה

סט 'משנה
כרכים 6

ספר 'ה
על 'משנה

הכרך החדש
בהוצאת

שווי המתנה בה

תורמים לארגון
'אחינו' זרוע הקירוב
של 'דרשו'
ומקבלים מתנות
ענק של ספרים
מארגון 'דרשו'.
ללא הגרלות וללא כוכביות

תרום 24 ש"ח לחודש
למשך 13 חודשים
סך כל התרומה 312 ש"ח

ומקבלים
במתנה

סט 'משנה ברורה'
6 כרכים כריכה קשה

ספר 'המפתח'
על 'משנה ברורה'

שווי המתנה בחנויות 488 ש"ח

תרום 24 ש"ח לחודש
למשך 12 חודשים
סך כל התרומה 288 ש"ח

ומקבלים
במתנה

סט 'משנה ברורה'
6 כרכים כריכה קשה

שווי המתנה בחנויות 425 ש"ח

דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחיזוק
ועידוד לימוד התורה

אל יאחזיקו לך שר
אל הוציאת הכרך החדש של שו"ע מהדורת 'דרשו'

שימו לב:
ניתן לתרום
ולהזמין ספרים
אך ורק בעמדות
נדרים פלוס.

תרום 28 ש"ח לחודש
למשך 13 חודשים
סך כל התרומה 364 ש"ח

ומקבלים במתנה

סט 'משנה ברורה'

6 כרכים כריכה קשה

הכרך החדש של שו"ע

בהוצאת 'דרשו'

שווי המתנה בחנויות 574 ש"ח

ש"ח לחודש
חודשים
מה 392 ש"ח

קבלים מתנה

ה ברורה'

יכנה קשה

מפתח'

ה ברורה'

ש של שו"ע

'דרשו'

גויות 637 ש"ח

"למול עיני נגלה מחזה מדהים: רבי גדליה אייזמן והרבנית עבדו במלוא המרץ וארזו יחד את הכלים בקופסאות ובארגזים בכדי להובילם לייעדם. בסיום האריזה הזמין רבי גדליה מונית ונסע יחד איתי לביתו המיועד של החתן. הוא התכוון רק לסייע לי להוציא את הארגזים מהמונית ולהעלים מיד בטרם יספיק החתן לראותו. אלא שלפתע הגיע החתן לדירה באופן בלתי צפוי..."

על עבודת הקודש ומסירות ללא גבול של משגיח ישיבת 'קול תורה הגה"צ רבי גדליה אייזמן זצ"ל

"וּבְלֵב פֶּלַח חָכֵם יָלַב נְתַתִּי חֶכְמָה" (שמות ל"א, ו')

קשה לתמצת שנות דור ולגשר על פני זמן כה ארוך של כארבעים שנות כהונתו של הגה"צ רבי גדליה אייזמן זצ"ל, כמשגיח במשיכת קולמוס אחת. ברם, קו אחד בולט נמתח לאורך כל התקופה כולה, הוא היותו איש חינוך בכל הווייתו. באמנות מיוחדת, בחכמה ובפקחות גדולה הצליח למשוך את לב חניכיו, להעמידם תחת השפעתו, ולהעבירם בכורו המצרף. כך חרט והטביע עמוקות באישיותם את רישומו וחזנתו המובהק והמיוחד.

כחלק מחובתו הראשונית כמשגיח ראה את עצמו כאחראי ישיר ועקיף על מצבו ומעמדו של כל תלמיד ותלמיד שתחת חסותו. אחריות זו החלה עם יום בואו של התלמיד לחסות בצל קורתה של הישיבה ועד ליום עזיבתו אותה. זאת כמובן לצד ניהול והכוונה יומיומית של כלל ציבור הבחורים ואמירת שיחות ו'ועדים' תמידים כסדרם. הוא לא שקט לרגע על שמריו ובכל זמן נתון ידע בפרוטרוט את מצבו של כל תלמיד ותלמיד מבחינה רוחנית: את קצב התקדמותו בלימוד ורמת ידיעותיו, את התמדתו, את יראת-השמים שבו, את הקפדתו על סדרי הישיבה וזמני התפילות. לא היתה כמעט מציאות שבחור יעדר מסדר או תפילה בישיבה, ורבי גדליה לא יבחין בו. הוא היה ניגש תמיד לתלמיד, לעתים מיד, לעתים כעבור זמן מה, ושואל ומברר לסיבת ההיעדרות.

רבי גדליה עצמו ביטא פעם במפורש את הרגשת החובה שהוא חש כמשגיח. עמיתו להנהלת הישיבה, הגאון רבי אברהם ארלנגר זצ"ל, בעל ה'ברכת אברהם', העיד בהספדו עליו כי שמע ממנו מפורשות שבמסגרת תפקידו מוטל עליו לדעת את כל הנעשה אצל כל בחור בכל זמן. היה זה בשנות ה'ל' המוקדמות עת פרש מההשגחה בפועל בישיבה. הוא נימק אז את פרישתו משום שלדעתו כבר אין בכוחו להשגיח על הבחורים ביסודיות ובשלמות הנדרשת. הוא התבטא אז התבטאות מבהילה: "אם ברגע נתון ישנם חמישה בחורים שאינני יודע היכן הם ומה הם עושים עתה, הרי שאינני מסוגל עוד לשמש יותר כמשגיח!"...

תחושת אחריותו של רבי גדליה הביאה אותו להתמסר לתלמידיו בכל ישותו וליבו. הוא לא הסיח דעת מהם וממש שיעבד את כל כולו למענם בכדי להיטיב עמם ולהשפיע עליהם. הוא ראה בכל תלמיד עולם ומלואו, וחישב ועמל ויגע והתאים את רף הציפיות ואופי החינוך לפי דרכו, כוחותיו ויכולותיו של כל אחד ואחד על מנת לטפחו ולגדלו. במיוחד בא הדבר לידי ביטוי בעת טיפולו בקשיים ובבעיות חינוכיות של תלמידיו; בחסרונות ובמגרעות אישיות, בחוסר עליה והתקדמות בתורה ויראת שמים, שלא לדבר על ירידות רוחניות למיניהן. אז יכולים היו לחוש עליו עד כמה כואבים לו הדברים באופן אישי, ועד כמה טורדים הם את מנוחתו. דאגותיו אלו לא היו תחומות ומוגבלות בשעות ובזמנים כל שהם, ולעתים הן אף התפרסו על פני ימים ולילות שלמים.

וכך מסוגל היה לגשת לבחור ולומר לו בגילוי לב: "דע לך! כי לא ישנתי בגללך כל הלילה, חשבת רק עליך, איך להשפיע עליך, איך לפעול בשבילך, איך לרומם אותך..."

ואכן בישיבה סופר בשעתו בשם רעייתו של רבי גדליה - הרבנית ע"ה, על לילות שלמים בהם בעלה הגדול הדיר שינה מעיניו, כשהוא

המושלים שגמל עם תלמידו", סיים הרב סאלים את סיפורו, "אבל לא פחות מכך גם מהצורה החכמה בה הצניע את מעשהו. איך השתדל לעשותו בהסתר ובאינ רואים!"...

היותור על התלושים בתקופת הצנע

תלמיד וותיק אחר של הישיבה, רבי **אברהם מאיר מנדלסון** זצ"ל, סיפר סיפורים נפלאים נוספים השופכים אור יקר על דמותו האבהית והמיטיבה של רבי גדליה.

תקופת לימודיו בישיבה היו שנות עניות קשה ביותר. תקופה זו כונתה מאוחר יותר בשם 'תקופת הצנע'. בשנים הללו - שנותיה הראשונות של המדינה, הונהג בארץ קיצוב חמור של מוצרים רבים, אבל עיקר הקושי היה בקיצוב של מוצרי המזון. יצוא הסחורות של המדינה היה אז מועט ודל, ולא היה לה די מטבע זר אפילו עבור מוצרי המזון הבסיסיים, שנקנו רובם בחוץ-לארץ. במקביל, תוך שנתיים בלבד גדלה האוכלוסייה בארץ ביותר מפי שניים, ולא היה די מזון בכדי להאכיל את כולם. כתוצאה מכך מוצרים חיוניים ביותר כמו; שמן, סוכר, ביצים ומרגרינה ועוד - שלא לדבר על חמאה ועופות ובשר שנחשבו למוצרי 'מותרות' כביכול - חולקו ממש במשורה. רק הקיצוב בלחם האחיד, או 'לחם שחור' - כפי שנקרא אז, היה פחות חמור. כל בן משפחה קיבל תלושי מזון על שמו וכל המשפחה ניזונה מהתלושים הללו.

הישיבה היתה אז אחראית כמובן לתזונתם המלאה של בני הישיבה. אלא שבעת מחסור שכזה לא היתה זו משימה פשוטה כלל ועיקר לדאוג לתזונה בריאה ומאוזנת עבור בחורים צעירים רבים בעלי תיאבון בריא. לשם כך נאלצה הנהלת הישיבה לדרוש מהבחורים להביא מביתם את תלושי המזון שעל שמם. בעזרת התלושים הללו הצליח בס"ד מרובה הטבח המיתולוגי של הישיבה - אדון רוט, לבשל ולהכין לבחורים ארוחות בסיסיות מדי יום ביומו. בשבת היתה מעט הרווחה, כי מידי יום שיש עשו כמה בחורים את דרכם למאפיית 'פת' שבמרכז העיר להביא כמות של חלות מקמח משופר יותר שתרמו בעלי המאפייה עבור בני הישיבה לכבוד שבת...

על רקע קשה זה מגולל רבי אברהם מאיר את סיפורו:

"פעם אחת אירע ששכחתי להביא את תלושי המזון שלי מביתי, ונשללה זכותי לקבל ארוחות מהמטבח. יכולתי לקבל רק כמות מסוימת של לחם שחור שאותה קונה היתה הישיבה באופן חופשי. הייתי אז נער צעיר מאד ו'תזונה' שכזו שכמובן לא השביעה אותי, השרתה עלי עצב ודכדוך. מה גם שהורי התגוררו במרחק גדול - בכפר אתא הסמוכה לחיפה, ולא היתה לי אפשרות להביא את התלושים באופן מדי."

"רבי גדליה הבחין במצבי הירוד וקלט שמקורו בתזונה לא מספקת. הוא שאל את אדון רוט לסיבת הדבר, והלה השיב שמחסור בריה הוא לא יכול לספק לי ארוחות מלאות כיון ששכחתי את התלושים בבית. רבי גדליה הלך איתו הצידה, הסתודד עמו במשך כמה שניות, ולאחר מכן ניגש אלי אדון רוט והודיע לי שאקבל היום את הארוחה מבלי שאביא לו תלושים. כך נמשך נוהג זה במשך כמה שבועות, כשבכל יום נתן לי אדון רוט את ארוחותיי."

שקוע במחשבותיו ובשרעפיו בינו לבין עצמו אודות מצבם של התלמידים. תכופות הוא היה מייסר את עצמו שמא העיר לתלמיד מסוים שלא כשורה, או שהיה חרד ודואג על שלא הצליח עדיין לפצח לב אבן של תלמיד אחר. לא פעם הוא נאלץ ליטול כדורי שינה כדי לתת תנומה לעיניו... היו גם פעמים שהוא היה יוצא להסתובב ברחובות בית-וגן בשעות הקטנות של הלילה, לנשום את האויר הירושלמי הצח, ולהפיג באמצעותו את המתח הרב שאחז בו עקב העול הכבד והאחריות הכבירה שהשתרגה על צווארו.

תלמידו הוותיק, הגאון רבי **אברהם סאלים**, ראש ישיבת 'מאור התורה', מספר סיפור מופלא: "אחד מחברי שלמד בתקופת ישיבה, היה בן למשפחה עניה ודלת אמצעים. אותו בחור התארס עם בת גילו בשעה טובה ומוצלחת ועמד לבנות את ביתו. במצבו הכלכלי הקשה לא היה לאל ידו לרהט ולצייד את ביתו אפילו בציד הבסיסי ביותר. פניתי למשגיח רבי גדליה ועדכנתי אותו על מצבו הכלכלי של החתן, והוא נרתם לסייע לו בכל לב. זאת למרות שאותו בחור עזב את הישיבה כבר כמה שנים קודם לכן, ולאחר עזיבתו לא היה לו קשר מיוחד עם המשגיח.

"רבי גדליה טיכס עצה עם רעייתו - הרבנית ע"ה, והיא יצרה קשר עם בעל חנות כלים מפורסמת בירושלים, וסיפרה לו על המקרה שהגיע לפתחם. הלה ניאות למכור לה במחיר עלות סטים איכותיים של כלים במגוון גדול; כלי אוכל והגשה, כמות הגונה של סכו"ם, סירים ומחבתות ועוד. היתה זו נתינה ביד רחבה ותמיכה הגונה וגדולה בהיקפה, אשר תפשה שטח גדול מאד בדירתו הצנועה של רבי גדליה. כמובן שכולה שולמה מכיסו הפרטי."

"רבי גדליה יצר עמי קשר לאחר הקניה, וביקש שאני אקח מביתו את הכלים ואביא אותם לביתו של החתן כדי שלא יודע שהוא זה שעומד מאחורי התרומה, וטעמו ונימוקו עמו: גם משום שרצה להקפיד על 'מתן בסתר', וגם כדי לחסוך אי נעימות מהחתן אם ייודע לו שהמשגיח בכבודו ועצמו תרם לו תרומה כה גדולה מכספו הפרטי."

"הגעתי לביתו ימים אחדים לפני החתונה, והרבנית הכניסה אותי פנימה. למול עיני נגלה מחזה מדהים: רבי גדליה והרבנית עבדו במלוא המרץ וארזו יחד את הכלים בקופסאות ובארגזים בכדי להובילם לייעדם. בסיום האריזה הזמין רבי גדליה מונית ונסע יחד איתי לביתו המיועד של החתן. הוא התכוון רק לסייע לי להוציא את הארגזים מהמונית ולהעלם מיד בטרם יספיק החתן לראותו. אלא שלפתע הגיע החתן לדירה באופן בלתי צפוי, ונדהם לראות את המשגיח טורח ופורק קופסאות רבות ממונית ומניחן על יד ביתו.

"רבי גדליה ראה אותו בזווית עיניו והתעלם ממנו. הוא העמיד פנים כאילו הוא בא לסדר ענין כלשהו שכלל לא קשור אליו, וכשסיים השאיר אותי לבדי עם החתן, ונסע מבלי שהחליף עמו ולו מילה אחת..."

"זכורני שמאד מאד התפעלתי אז מדאגתו העצומה ומהחסד

תפילותיה הכנות שבקעו מן הלב - פעלו, ונפש חיה לא פקדה את החנות כלל. לקראת הערב, בהתקרב שעת סגירת החנות, חשבה הנערה לעצמה: 'הרי כשהורי יחזרו ויראו כי לא מכרתי כלום, בודאי יכעסו עלי ויחשבו שכלל לא פתחתי את החנות, מה אעשה?'

על הסייעתא דשמיא המיוחדת לשומרי השבת במסירות נפש

הרב ישראל ליוש

"אָךְ אַתְּ שֶׁבַתְתִּי תִשְׁמְרוּ כִּי אוֹת הוּא בְּיָנִי וּבְיָנֵיכֶם לְדֹרֹתֵיכֶם" (שמות ל"א, י"ג)

אדם עשיר עמד להשיא את בנו. הכנות רבות קדמו לחתונה, ובכללן גם קניות לרוב, החל בדברים הנצרכים ביותר כמו בגדי חול ובגדי שבת, וכלה בתכשיטים ושאר עניינים שאינם אלא לריבוי פאר והדר. כמנהגם של גבירים, האב קנה לבנו את הכל. עשיר כמוהו לא יחסוך משהו מצרכי בנו.

סדר הקניה ייקבע לפי רוב אהבת האב לבנו. אם הבן גורם לאביו נחת, הולך בדרכו ומכבדו כראוי - אזי תענוג הוא לאביו לקנות לו את כל אשר יחפוץ, אף את הדברים הפחות נצרכים לו, ולכן ימהר לקנות אותם כדי להיטיב עם בנו לפני נישואיו. לעומת זאת, אם האב מקפיד על בנו ובליבו עליו - אזי גם אם בסופו של דבר הוא יקנה לו הכל, כמנהג בעלי בתים חשובים, הוא לא ימהר לקנות לו קודם רק די צרכו. את שעון הזהב ושאר המותרות, יקנה לו בעצלתיים ובכובד לב, רק סמוך ממש לחתונה.

עפ"י משל זה, מבאר ה'בית הלוי' את ההבדל בין פרשתנו לפרשת ויקהל. בפרשתנו נכתבה מצות השבת אחר שציווה הקב"ה בפרשת תרומה ובפרשת תצוה על הקמת המשכן, ואילו בפרשת ויקהל הקדים לצוות על השבת לפני מלאכת המשכן. הביאור בזה - אומר הבית הלוי - כי ישנן מצוות שהן מוכרחות לאיש הישראלי כמו השבת, שהרי בלעדיה אינו יהודי כלל. אך ישנן מצוות שהן לתוספת קדושה, כמו בית המקדש והקרבנות, שהן רק למעלת וקדושת בני ישראל, שהרי גם כיום שבעונותינו הרבים אין לנו מקדש וקרבנות - יהדותנו קיימת.

אם כן, קודם מעשה העגל, כאשר היו ישראל חביבים לפני הקב"ה, נכתבה מלאכת המשכן לפני השבת, כמו אותו אב אוהב שקונה לבנו את שעון הזהב לפני הבגדים, אבל אחר חטא העגל, דומים אנו יותר לאב המקפיד על בנו וקונה לו את שעון הזהב בהכרח, לכן ציווה קודם על השבת המוכרחת, ורק לאחריה ציווה על המותרות - המשכן וכליו.

סיפר מרן הרב מברסק זצ"ל, על נערה שלא חונכה לשמירת תורה ומצוות. לימים הכירה הנערה את בוראה וחזרה בתשובה. בהכירה את הוריה, שלא אהדו - בלשון המעטה - את שומרי המצוות, פחדה מהם, והחליטה להסתיר את דבר חזרתה בתשובה. היא שמרה

מצוות בستر, ועשתה ככל אשר יכלה אף לשמור שבת. שבת אחת נסעו הוריה אל מחוץ לעיר, וביקשו ממנה שתפתח במקומם את בית העסק המשפחתי. לא היתה לה כל ברירה והיא הלכה לשם באונס. ממעמקי לבה הכואב נשאה תפילה לאביה שבשמיים שלא תצטרך לחלל את השבת.

תפילותיה הכנות שבקעו מן הלב - פעלו, ונפש חיה לא פקדה את החנות כלל. לקראת הערב, בהתקרב שעת סגירת החנות, חשבה הנערה לעצמה: 'הרי כשהורי יחזרו ויראו כי לא מכרתי כלום, בודאי יכעסו עלי ויחשבו שכלל לא פתחתי את החנות, מה אעשה? כיצד אשכנע אותם שהחנות היתה פתוחה, ואיש לא ביקר בה?'

עוד היא מהרהרת, נכנס אדם אל החנות וביקש לקנות חפץ קטן שערכו לא רב. כיון שלא רצתה לחלל את השבת, הפריזה במחיר ונקבה בסכום לא הגיוני כלל, בתקוה שהלה יסרב לשלם סכום כה רב על חפץ כה קטן, אך להפתעתה אמר לה כי הוא מאוד צריך את הדבר, ומסכים לשלם עליו מחיר כה יקר. משראתה שסכום זה לא מרתיע אותה, העלתה עוד את המחיר ונקבה בסכום גדול יותר, אך הוא בשלו, החפץ מאוד חשוב לו, והוא מסכים לשלם גם את הסכום הזה. וכך נמשכו הדברים, היא מעלה את המחיר והוא מסכים לשלם. כאשר המחיר כבר הרקיע לכדי עשרת מונים משווי האמיתי, אמרה לו: 'המתן עדי שהורי יחזרו, וסגור איתם את העסקה', בכך רצתה לדחותו עד צאת השבת.

לשמוע ולחשמוע

ברכב, בבית, ובכל מקום..

התקשרו לקו השיעורים של 'דרשו'
וקבלו אלפי שיעורים והרצאות להאזנה

077-2222-666

פרשת השבוע מפי מיטב המרצים

חדשות 'דרשו' ועדכונים

מידע לנבחני 'דרשו'

'גישמאק בלימוד'

הרצאות על מתיקות התורה

שיעורי תוספות לפי סדר 'הדף היומי'

הרצאות לחגים ומועדים

תוכניות מיוחדות

שידורים חוזרים מאירועי 'דרשו'

שיעורי 'הדף היומי'
בעברית, אידיש וצרפתית

שיעורי 'הדף היומי בהלכה'
בבקאות ובעיון

'הפותח בכל יום'
תוכנית יומית עם
סיפורים וחיזוקים

קו השיעורים של 'דרשו' לחייג, ללמוד, לדעת

הבושה היתה נוראית. הוא טמן את פניו בטלית, לא כדי להתמגן מהסוכריות, אלא כדי להתגונן מהבושה הנוראה. הוא לא האמין שככה יעלה בגורלו, שהוא יהיה החתן היחיד בהיסטוריה שעלה לתורה בשבת שקודם נישואיו, אולם איש לא טרח להשליך לעברו ולו עטיפה של סוכריה...

כיצד סוכריות שלא נזרקו הביאו לעולם תינוק מתוק?

הרה"ג אשר קובלסקי שליט"א

"וְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה... " (שמות ל"ג, י"א)

לאורך החיים, אנשים מחפשים לעצמם 'מקפצות', הזדמנויות כאלה, שיתנו להם בבת אחת דחיפה חזקה ועוצמתית קדימה, תוך דילוג קליל על שלבי העלייה המתונים. כך למשל, כולנו יודעים שהתעלות רוחנית היא שאיפה נעלית, אולם היא דורשת אינספור צעדים קטנים ויומיומיים. כל הורה לילדים יודע שחינוך הוא מלאכת קודש הנמשכת לאורך שנים בפעולות קטנות ושגרתיות, וגם אדם העמל לפרנסתו, עושה הרבה צעדים קטנים בדרכו לרווחה הכלכלית שהוא מצפה לה.

אלה כמו אלה, ולמעשה כולנו - בפרט בימים כאלה בהם העולם סוער ורוגש, מחפשים הזדמנות, מקפצה. רגע אחד שמאפשר לדלג בקלילות מעל הרבה צעדים קטנים ולהגיע לפסגה, כלי חד פעמי שמאפשר לקפץ מעל הדאגות והפרטים הקטנים ולהיות רגועים ובטוחים. אלא שמי יכול לדעת מתי תיקרה בפניו הזדמנות כזו, ובעיקר - כיצד יוודא שהוא מנצל אותה היטב ולא מחמיץ אותה חלילה? איך מזהים הזדמנויות כאלה, ואיך מנצלים אותן בצורה המיטבית?!

הבשורה היא שיש רגעים כאלה, כולנו חווים אותם, אולם ברוב המקרים, מתוך חוסר מודעות, אנו עלולים להפסיד אותם. בורא עולם מזמן לנו מפעם לפעם רגעי 'קפיצה' כאלה, בהם אנו יכולים לעשות צעד אחד - ולהתקדם בעזרתו כברת דרך ארוכה וממושכת, בפסיעה אחת בלבד. יש רגעי הזדמנות כאלה, הסכיתו ושמועו:

לפעמים, קורה שאדם נכנס לבית הכנסת, מתבקש לגשת כחזן או כבעל קורא, ואז - מישהו ביקורתי במיוחד מתקן אותו ללא הרף, מעיר לו פעם אחר פעם. קורה גם, שאדם צועד ברחובות קריה, ולפתע מותז עליו נוזל מאי שם, בקבוק זכוכית שבידו מתנפץ - עליו ועל בגדיו, או אפילו - שמישהו תוקף אותו בחריפות על לא עוול בכפו, רק כי מישהו דומה לו עשה משהו רגע קודם. הרגעים האלה, שאנו מעדיפים לשכוח מהם ולא להכיר אותם, אלה הרגעים אותם עלינו לאהוב ולהעריך ביותר:

אלו רגעים של בזיונות. רגעים שבכל בוקר אנו מתפללים 'ואל תביאנו לידי בזיון' - לבל ניתקל ברגעים כאלה. ובכל זאת הם קורים, וכמה חבל להעביר את הרגעים האלה בתחושות כאב על הביזיון שספגנו, בתחושות תסכול על מה שעולה בגורלנו, או בזעם - על מי שמעולל לנו את הביזיונות הללו. יתכן שתחושות אלו מוצדקות, אבל הרבה יותר כדאי:

למנף את הרגע, לקבל באהבה את הביזיון, ולהפוך את הרגע הזה למקפצה רוחנית וגשמית גם יחד. לחוש ולחשוב שאנחנו נפטרים ברגעים אלה מהררי צרות וייסורים שנגזרו עלינו, ואנחנו מדלגים עליהם בכמה רגעים מאוד לא נעימים, אבל משתלמים בהרבה. להבין כי רגעי הביזיונות הם מתנה מאבא שבשמים כדי לרומם אותנו ולמנף את היכולות שלנו, ואז - נקבל את הבושה באהבה, ונודה על הזכות להתבזות - שהיא הזכות לקפוץ קדימה.

זהו גילוי שכתב הרמ"ק ז"ע - רבו של האריז"ל בספר 'קול בוכים', ובו הוא מתאר מצב בו נגזרת גזירה על יהודי, מוטל עליו עונש למרק את חטאיו. תחילה מוצע להופכו לחולה או לנכה חלילה, אולם מרחמים עליו. אחר כך מוצע להופכו לעני, ושוב הרחמים גוברים והוא ניצול מגזר דין כזה. לבסוף, ממירים את כל הצרות והייסורים שעתידים לבוא עליו, במה גדושה של בזיונות. נו, היש בשורה טובה מזו? האין זו עיסקה משתלמת?!

הוא דורש זאת בדברי הפסוק במגילת 'איכה', 'יתן למכה לחי ישבע בחרפה', כי כאשר האדם מעדיף לתת למכה לחי, לספוג בזיונות ובושות, הריהו שבע בחרפה - הוא משאיר את עצמו בריא ושבע, דשן ורענן, הודות לכך שקיבל את הביזיונות באהבה. הוא קונה את עולמו, את שלוות חייו, את אושרו ועושרו, בכמה דקות של חרפה. היש עיסקה טובה מזו?!

בפרשת השבוע מוזכר שבני ישראל הביטו אחרי משה, וחז"ל דרשו

מהסוכריות, אלא כדי להתגונן מהבושה הנוראה. הוא לא האמין שככה יעלה בגורלו, שהוא יהיה החתן היחיד בהיסטוריה שעלה לתורה בשבת שקודם נישואיו, אולם איש לא טרח להשליך לעברו ולו עטיפה של סוכרייה...

חלף רגע ועוד רגע, רגעים שבעינינו נראו נצחיים, אולם הגבאים התעשתו והמשיכו בקריאת התורה. לאחר העליה הבאה ירד החתן מהבימה, פניו כבושות בקרקע, עודו מתקשה להתאושש מהמבוכה הקשה שעברה עליו אך לפני דקות ספורות. הקריאה והתפילה המשיכו כסדרן, ובסיום התפילה ניגשה אחותו של החתן אליו, ובעיניים דומעות התחננה בפניו:

'אחי החתן היקר! יודעת אני כמה גדולה היתה הבושה, כמה נוראה. ראיתי איך הסמקת והחווורת, הרגשת שהרסו את אחד הרגעים המרגשים בחיים שלך, רגע שאי אפשר להשיבו, והאמת שאנחנו - אחיותיך שבעזרת הנשים, קצת אשמות בכך שלא השכלנו לעקוב מקרוב מתי הרגע שלך... ובכל זאת, אני מבקשת ממך שתסלח ותמחל לנו, תקבל את הבזיון באהבה כגזירת מלך, ו...! - כאן נשברו מילותיה והיא פרצה בבכי מר:

'ותזכה את הרגע הגדול הזה של הבושה שמחלת עליה עבורי, אחותך, הנשואה מזה קרוב לעשור, ולא מזמן בישרו לי הרופאים שבדרך הטבע אין כל סיכוי שאזכה לילדים. את הרגע הנשגב הזה בו בושתי ונכלמת - תקבל באהבה ותזכה את הזכות הזו בשבילי, שבורא עולם יפתח את שערי ויעניק לי ילד במתנה! אני יודעת שזה לא קל לך, ובכל זאת...! - עמדה האחות והתחננה על חייך, כשהיא בוכה בדמעות...

והחתן, עודו נתון תחת הרושם של הבושה הקשה שנחל, החליט להתגבר. זה היה לו קשה וצורב, העלבון עוד היה טרי, ובכל זאת החליט להיענות לבקשת אחותו, מחל בפה מלא, הודה לה' על רגע הבושה, וזיכה את זכות קבלת הבזיונות לאחותו - שתזכה להיפקד במהרה בדבר ישועה ורחמים!

שנה חלפה. ביום ח"י בשבט תש"פ, נשא המשפיע הגה"צ רבי אלימלך בידרמן שליט"א דברי חיזוק בשיבת 'ישועות משה' וז'ניץ שבמודיעין עילית. לאחר שסיים את דבריו, ניגש אחד הבחורים, וביקש לשתף את הרב בסיפור. הוא סיפר את כל הסיפור דברים כהווייתם, סיפור שהוא עד לו מכלי ראשון - שכן החתן הוא אחיו, האחות שביקשה את שביקשה היא אחותו, ואז הוסיף בשורה שהרעימה את החלל:

באותו יום זכתה אחותו, ונפקדה בבן! כן, שנה אחרי, למעלה מדרך הטבע, באופן ניסי ממש - זכתה אחותו לחבוק בן ראשון, הפכה לאם נגד כל הסיכויים, בזכות רגע אחד של בושה שאחיה קיבל בגבורה ובאהבה, והקדיש את הרגע הזה לישועתה!

אחים יקרים, הסיפור הזה לא קרה מזמן, הוא סיפור טרי. יש בעולם עולל צעיר ורך, שהגיע לעולם בזכות רגע אחד של קבלת בזיונות באהבה, בזכות רגע יחיד של בושה שנמחל על אתר וזיכה בפתח חסר סיכוי בשערי שמים! המסר של העולל הזה זועק משפתותיו המחייכות: כשיש לנו הזדמנות לקבל בזיונות, זה רגע נשגב, נאצל, כביר. זה רגע שכל כך כדאי לנצל אותו, לקבל את הבושה באהבה, לחבק את הרגע הזה ולמנף אותו לתפילה, לפעול ישועה, להביא ברכה לעולם, עבורנו

שהיו שדיברו עליו דברי גנאי מאחורי הגב. כמה פסוקים אחר כך מובא שמשה רבינו דיבר עם ה' פנים אל פנים. הרה"ק בעל ה'חתם סופר' ז"ע מגלה משמעות כבירה: הודות לכך שמשה קיבל את הבזיונות - זכה לדבר עם ה' פנים אל פנים. הבזיונות שספג, העלבון שהיה מנת חלקו - מינפו אותו לדרגה שיכול היה לדבר עם ה' פנים אל פנים, הוא זינק בבת אחת לדרגה נבואית שאין גבוהה הימנה, הכל בזכות הבזיונות!

אחים יקרים, כולנו עוברים מדי פעם רגעי בזיונות כאלה. אלה רגעים לא קלים שאנו מבקשים לשכוח ולברוח מהם, ואם מאן דהוא עומד מאחוריהם וביזה אותנו כוונה - אנו נוטים להשיב לו מנה אחת אפיים. אלו תחושות טבעיות, אבל הרבה יותר כדאי לקבל את הרגע בהכנעה, את הבזיונות באהבה, את הבושה בשתיקה. רגע בו יהודי מקבל בזיונות - הוא רגע נעלה בו הוא קופץ קדימה, מדלג על כמה שלבים, מצליח לזנק בבת אחת כמה מדרגות אל על!

את המסר הזה כדאי כל כך להטמיע בלב, ולזכור אותו היטב לרגע בו יבוא הביזיון. כי הרגע של הבושה הוא תמיד בלתי צפוי, תמיד הוא בא בהפתעה. לכן, כמה רצוי להטמיע בלב ובנפש את ההבנה הזו, לזכור כי כשיבוא הרגע הזה - נקבל אותו בהכנעה ובשמחה, באהבה ובשתיקה, נמנף אותו להבנה שברגע הזה אנו נפטרים מכמה גזירות ומדלגים על כמה שלבים, ואז נזכה שרגעי הבזיונות והבושה שממילא נגזרו עלינו - ייפכו למנוף רב עצמה וישתלמו לנו מאוד!

הסוכריות שהביאו תינוק!

הסיפור הבא התרחש בחודש שבט תשע"ט, ומעשה שהיה כך היה: בבית המדרש הגדול של חסידי ויז'ניץ בקרית מלך רב - קרית ויז'ניץ המעטיירה בבני ברק, היתה זו שבת 'עליה לתורה' ברוכת חתנים. עשרה חתנים עלו לתורה לקראת נישואיהם באותה שבת, והשמחה היתה גדולה.

כנהוג, כל חתן העולה לתורה, זוכה ל'מטח' שמח ומרגש של סוכריות ומיני מתיקה, המושלכים אליו מעזרת הנשים. בנוהג שבעולם, בשבתות ברוכות חתנים, מודיעים מראש לבני המשפחה באיזו עליה יעלה החתן 'שלהם', על מנת שיוכלו להיערך להתקפה המתוקה' על ראשו של החתן הנרגש. כך נהגו גם באותה שבת, אולם קרה מה שקרה:

אחד החתנים עלה לתורה, ולנוכח אי הבנה מצערת - בנות משפחתו שבעזרת הנשים הבינו שיעלה רק בהמשך. למעשה, החתן סיים את הברכות וכבר הגן על עצמו בטלית מפני הסוכריות העתידות להתעופף לכיוונו - אולם דבר לא נזרק. רק שקט, מצמית, מבייש, כואב כל כך - - - בנות משפחתו שבעזרת הנשים הבינו את הטעות, ניסו להשיג את הסוכריות. אולם חוסר ההיערכות שלהן היה בעוכריו של החתן דגן, שכאשר הקהל כולו עומד ומשורר והכל ממתינים לסוכריות המתעופפות - דבר לא הושלך מעזרת הנשים, כלום לא קרה. החתן הסמיק והחוויר חליפות, בשלב מסוים אף נשא עיניו לאחור לראות אם מישוהו שם לב שעלה לתורה - אחד המעמדים המרגשים בחייו, ואז הבחין כי כמה אנשים באים ללחוץ את ידו בנסיון כושל לפוגג את הלחץ והמתח...

הבושה היתה נוראית. הוא טמן את פניו בטלית, לא כדי להתמגן

או עבור הקרובים לנו. וככל שנהיה ערוכים לרגעים כאלה ונקבל את הבושה באהבה - כך נזכה שרגעי הבושה והבזיון יהיו הזדמנות עבורנו, ובעזרתם נזכה לפעול ישועות נכספות אף למעלה מדרך הטבע!

צעקות שהביאו נס רפואי!

חודש אלול תש"פ. הקורונה מכה בעולם, מחלקות הבידוד בבתי החולים עמוסות לעייפה. באחת מהן, שוהה גם הרה"ח רבי שלמה סמסון שליט"א מבני ברק, במצב לא טוב, ורק לאחר 3 שבועות במצב זה - התייצב מצבו במעט, אולם עדיין הוא שרוי במצב שאינו מגיב כראוי לסובביו

בימים ההם, בחודש תשרי תשפ"א, אחד מקרובי משפחתו של ר' שלמה, בחור צעיר לימים, נדבק אף הוא בנגיף בצורה קלה יותר, וכל בני המשפחה הוצרכו לשהות בבידוד. כך גם אביו של החבור, שביום הכיפורים ובחג הסוכות שמר את הבידוד כמתבקש, וביום הושענא רבא סיים את ימי הבידוד. ליל שמחת תורה, הופיע האב בבית הכנסת בשמחה ובעליצות, שכן סיים את ימי הבידוד בבריאות איתנה ועתה מותר לו לצאת, אלא שאז קרה מה שקרה:

אחד ממתפללי בית הכנסת, לא ידע כי האב סיים את ימי הבידוד, ושיער שהאב 'התיר' לעצמו לצאת ליום 'שמחת תורה', ללא אישור ובניגוד להנחיות. עקב כך, הוא קיבל את פניו בצעקות רמות על חוסר האחריות שלו, על כך שהוא מסכן את שאר מתפללי בית הכנסת, ולא נחה דעתו עד שגירשו מבית הכנסת בחמת זעם ובבושה נוראית...

האב האומלל, שלא חטא ולא פשע ולא עשה דבר, ניסה להסביר את עצמו, אולם זעקות השבר של 'מבקר הבריאות' מטעם עצמו גברו על הסבריו. בפחי נפש עזב את בית הכנסת ושב לביתו אבל וחפוי ראש, בצער גדול ובכאב ללא נשוא, כשאפילו לא הספיק להסביר עד כמה הצדק אתו...

במוצאי שמחת תורה, אחד מבני משפחתו של ר' שלמה סמסון שמע על מה שקרה, ומיהר להתקשר לאותו אב. 'שמענו על מה שעברתם בבית הכנסת אמש', אמר בצער ובאנחה, 'זה באמת לא מגיע לכם, הן שמרתם על התקנות קלה כבחמורה. ודווקא לכן, אני מבקש שתמחלו ותסלחו לאותו אדם שבייש אתכם שלא בצדק, ואת זכות קבלת הבושה באהבה - תזכו לקרובינו רבי שלמה השוכב בבית החולים, שיזכה להבריאה בקרוב!' קרוב המשפחה שמע את הבקשה, והאמת ניתנת להיאמר שהתקשה למלאה. הן כמה התבזה רק אמש, כל בני הקהילה סבורים שנהג שלא כהוגן, הלה בייש אותו מול כל הקהל בצורה כה חצופה ועזת פנים. אולם לנוכח קרבתו לר' שלמה ורחמיו על מצבו הלא פשוט, נענה לאתגר ומחל בפה מלא, כשהוא מזכה את זכות קבלת הבושה והבזיונות באהבה לקרוב משפחתו ר' שלמה סמסון, שיזכה להבריאה בקרוב!

לא יאומן כי יסופר! פחות משעה חלפה, ולפתע פתאום מצלצל הטלפון בבית משפחת סמסון, ועל הקו - צוות בית החולים. 'הוא התעורר, הוא מדבר!' - בישרו בעליזות, וכעבור פחות משעה נוספת כבר התקשר ר' שלמה בעצמו לביתו, וביקש שיביאו לו את המשקפיים!

בני המשפחה היו המומים, הם ראו תחיית המתים של ממש לנגד עיניהם! והנה כי כן - הוא מדבר בטלפון! ולא עברו ימים אחדים עד

ששחרר מבית החולים בריא ושלם, מהלך על שתי רגליו, מעשה ניסים ממש!

הנה כי כן, רבי שלמה שליט"א הוא עדות חיה לכח הנשגב של קבלת הבזיונות, למשמעות של רגעי קבלת הבושה באהבה. הרגע בו קרוב משפחתו החליט להתגבר ולנשוך שפתיים, הוא הרגע בו זכה ר' שלמה בחיים חדשים משמים, הוא הרגע בו החל להבריא! אותו קרוב זכה להבריאה את בן משפחתו, וכולנו זכינו במסר שכדאי לזכור ולהפנים:

הרגע של הבזיונות הוא רגע יקר מפו, אהוב כל כך. זה רגע שאפשר לנצל אותו כדי לקרוע שערי שמים, כדי לפעול ישועה נשגבה. כל מה שכדאי כל כך לעשות הוא להיערך לרגע הזה - לכשיבוא בהפתעה, לקבל את הבושה באהבה ובשתיקה, ולנצל את הרגע הזה לתפילה ולקריעת שערי שמים. כך נזכה להפוך את הבושה להזדמנות, כך נזכה שהבזיונות שנגזרו עלינו - ירעיפו עלינו שפע ישועות וברכות משמים!

מקום הכבוד האמיתי...

את הסיפור הבא מספר מגיד המישרים הרה"ג רבי שלמה לווינשטיין שליט"א מפי אברך שהיה עד למעשה, בהמתינו מחוץ לחדרו של הגאון רבי ניסים קרליץ זצ"ל. בעת שהמתין, שמע מתוך החדר צעקות רמות, אדם זועק על עוול שפלוני עושה עושה לו ומבקש מכתב מהרב, אולם הרב מסרב לכתוב מבלי לשמוע את הצד השני. הלה מתקומם וזועק כי הצד השני אינו צד אלא אדם רע ומרושע, אולם הרב בשלו - דיין צריך לשמוע את שני הצדדים.

לנוכח זאת התקומם הזועק, והחל צועק על הרב ופוגע בו במילים קשות שאסור לחזור עליהן, ולבסוף - הלם על השולחן חבטה עזה, ויצא מהחדר בטריקת דלת קולנית, תוך שהוא מוסיף לצעוק בגנותו של הרב. האברך שהמתין נכנס אחריו, והבחין כי רבי ניסים יושב רגוע ושלו, לא ניכרת עליו כל סערת נפש. הוא לא הצליח לעצור בעצמו ושאל: 'הרי שמעתי מה היה כאן אך לפני רגע, כיצד הרב שותק על הבזיונות שספג? כיצד הרב כה רגוע ושלו לאחר ששמע מילים שכאלה מוטחות בו?'

חיך הרב קרליץ והשיב: 'תמיהני על שאלתך. הרי אם נהגתי שלא ביושר - הבעיה הכי קטנה שלי היא הצעקות שספגתי. ואם נהגתי ביושר - אז אני מכובד במקום הנכון, בשמים, גם אם כאן מאן דהוא מרשה לעצמו לבזות אותי. למה לי להילחץ מפגיעותיו של אדם, שכן אם איננו צודק - זו הבעיה שלו, לא הבעיה שלי בכלל...'

מדהים. זהו המבט הנכון, הצח והזך. מכובד או לא - זה נקבע למעלה, אנחנו מצויים בעולם חולף, בו הכל עובר. אם נהגנו כהוגן, גם אם ספגנו בזיונות כאלה או אחרים, זה רגעי, זה זמני. בשמים - אנחנו מכובדים שבעתיים בזכות קבלת הבזיונות באהבה. הבה נקבל את הבזיונות באהבה, בכך נזכה בכבוד האמיתי - בכבוד המונחל לנעלבים ואינם עולבים, השומעים חרפתם ואינם משיבים, עליהם הכתוב אומר 'ואוהביו כצאת השמש בגבורתו!'

לשליחת תגובות לכותב הטור ולקבלת העלון של הרב אשר קובלסקי: במייל, כתבו ל-6182918@gmail.com מתוך הספר המפואר פניני פרשת שבוע

לפתוח את היום בטוב...

הצטרף אלינו וקבל את המייל היומי של 'דרשו'
'הפותח בכל יום' לתיבת המייל שלך

ככה מתחילים יום טוב במיוחד

סיפורים • חיזוקים • הלכה יומית • כתבות וראיונות • פרשת שבוע

להצטרפות נא שלחו מייל לכתובת

dirshu@dirshu.co.il

על דוד המלך עליו השלום נאמר: "וה' עמו" (שמואל א טז, יח), ודרשוהו: שהלכה כמותו בכל מקום (סנהדרין צג ע"ב). ובישמעאל, להבדיל, נאמר: "ויהי אלוקים את הנער, ויהי רובה קשת" (בראשית כא, כ) -

שניהם קבלו סיעתא דשמיא, למה נצלה כל אחד?

ואנו, עבור מה מנצלים אנו את הסיעתא דשמיא שלנו?!...

(מתוך והגדת - אלול ראש השנה)

בהיכל.

ניגש, והרב שאל: "אמור נא, רוח הקודש למה לך?"

כל תסכולו התפרץ: "לרב טוב. שקוע הוא בעולם שכולו אור, ואינו יודע בצערם של גנבים במה הם מתפרנסים. האם ניסה הרב אי פעם לגשש דרכו בבית חשוך, ולנחש היכן חפצי הערך החבויים?!" אילו היתה לו רוח הקודש, כמה היתה מקילה עליו את החיים!

וזה כל כך מצחיק!

המשך מעמוד 8 | הגאון רבי בצלאל ז'ולטי זצ"ל

קוטלר את הישיבה בקלצק, ומשם עבר לארה"ב והקים את הישיבה הגדולה בליקווד. א"כ הכולל של יוצאי ליקווד באוסטרליה הוא מכוחו ובזכותו של הסבא מסלבודקה.

"כמו כן מקומות התורה בארץ ישראל, בארצות הברית ובעוד מקומות ברחבי העולם, שנפתחו ברבות הזמן ע"י אותם בחורים שעלו עם הישיבה מסלבודקה לארץ ישראל, גרמו לפריחת התורה והתפשטות כוחה לאין שיעור, וכל זה החל בזכות אותם דולרים של מר שיף, אותם נתן במסירות נפש אמיתית, למען העלאתם של הבחורים מישיבת סלבודקה לארץ ישראל, והתורה התפשטה בכל רחבי האולם מכוחו וכוח כוחו.

"אכן, הוא זכה לתת את כספו להחזקת התורה, שלא תשכח מפי זרענו עד עולם, זכות שלא נופלת בחלקו של כל אחד."

(מתוך הספר נסיך ממלכת התורה)

סכום ממון שנדרש ממנו ע"י רבי בצלאל זצ"ל לישיבה, ועל כן הוסיף ואמר לו שוב בחדות: "כפי הנראה לא זכית משמים לתת מכספק לישיבה, אינך ראוי לכך!"

לא עברו שנים רבות ואותו גביר פשט את הרגל, ולא הציל מן המצולה אלא את בגדיו לגופו, בחלקו לא נפלה הזכות להשקיע את ממונו במקום הנכון. כשסיים רבי בצלאל זצ"ל את סיפורו הוסיף:

"בהיותי באוסטרליה, נוכחתי לראות שם את הכולל של יוצאי ישיבת ליקווד, ואין לי ספק כי הכולל הזה נזקף גם הוא לזכותו של ה'סבא' מסלבודקה זצ"ל, ואם תשאלו הכיצד מתקשר הכולל הזה ל'סבא' זצ"ל, התשובה ברורה: ה'סבא' זצ"ל הלוא שלח בשעתו את רבי איסר זלמן מלצר זצ"ל יחד עם י"ד בחורים מהישיבה בסלבודקה, להקים את ישיבת סלוצק. על הבחורים ההם נמנה בין השאר הבחור רבי אהרן קוטלר זצ"ל. מאוחר יותר ייסד רבי אהרן

המשך מעמוד 9 | הגאון רבי ראובן אלבז שליט"א

לו שאין לו כסף לאוטובוס! איך הוא יגיע לעבודה? הוא ישב ובכה. בסוף אמא שלו מצאה כמה שקלים ונתנה לו.

כסף לאוטובוס לא היה לו, וכיום הוא מגלגל עשרות מיליונים. מצד שני, אין מה לבכות על כסף. ברוך ה', הולכים על הרגליים, רואים בעיניים. ברוך ה', יש משפחה, יש נחת. תודה לה! יש כאלה שהיו משלמים על כך הון.

פגשתי בני זוג מבגרים, אחד ממכריהם לחש לי שכל אחד מהם משתכר משכורת חודשית של עשרות אלפי שקלים. שוחחתי עם בני הזוג, הם סיפרו לי שהם בדרך לחו"ל. שאלתי אותם בחיך: "נו, ומה אתם מביאים לילדים שלכם משם?"

הם לא חיכו, והשיבו: "אין לנו ילדים". קשה לתאר את העצב הנורא שהיה על פניהם...

צריך להיות מאושרים במה שיש, לא להסתכל על מה שאין. לחיות באמונה, בביטחון. להודות לה' על כל מה שהוא נותן לנו, ולזכור שהכל נועד לתכלית אחת - לעשות רצונו ולעבדו בלבב שלם.

(מתוך הספר 'משכני')

למרבה מבוכתו, ראה אותם מפורדים ומפוזרים, עוסקים איש איש בענייניו. אין שירה ואין ריקודים, אין זכר לשמחה על הפנים.

נכנס המלך, ושאל את אבי המשפחה לפשר הדבר. אמר לו האיש: "מעט שנתת לי את מטבעות הזהב, שבתה כל שמחה. אין אחדות בינינו ואין שלושה, אין אושר ואין חיים... רק עובדים ומתייגעים למלא את הקופסא עוד ועוד זהב..."

אמר לו המלך: "חביבי, תן לי בחזרה כל מה שנתתי לך, וקבל בחזרה את השמחה, שאבדה לך". איזהו עשיר? השמח בחלקו.

ישנם סיפורים למכביר, וצריך ללמוד מהם את הלקח. לא לשכוח לרגע שאנחנו לא פועלים מאומה, הכל מן השמים, "כי ממך הכל ומידך נתנו לך" (דברי הימים א כט, יד).

סיפר לי יהודי, עשיר מופלג, שבצעירותו הציע לו מישהו עבודה. הוא שמח על ההצעה ועמד לנסוע למקום העבודה, אבל אז התברר

תכין עצמך לכבוד שבת

קבל את 'גיליון 'לקראת שבת' שכבש את העולם היהודי
אצלך בתיבת המייל לפני כולם כל יום חמישי

סיפורים ופנינים מרתקים מחייהם של רבותינו הקדושים

להצטרפות נא שלחו מייל לכתובת

dirshu@dirshu.co.il

כי אם הראשונים כמלאכים, אנחנו כבני אדם. אין לנו כלים להבין ולהשכיל מי היו ומה עשו רבותינו.

לטובה

מבקשים אני מהקב"ה שזכרונו ומילוי משאלותינו יהיו תמיד אך ורק לטובה. לא מה שלנו נראה טוב, אלא מה שבאמת טוב עבורנו! שכן, פעמים רבות גם כשנראה לאדם מאורע כרע עבורו, האמת היא שאדרבה, הקדוש ברוך הוא ברוב רחמיו הביאו עליו לטובה. מסופר על ילד קטן וחינני, עם לחיים ורודות ופאות יפות שעלה לאוטובוס. פנה אליו הנהג בחיוך ושאל אותו: "חמוד, איך קוראים לך?"

"קוראים לי יוסי"

"והיכן אתה לומד?"

"בחי"ד"

"ומה אתה רוצה שאעשה למענך?"

"הנהג, בבקשה ממך תעשה תאוונה..."

"מה לעשות!!?"

"תאונת דרכים"

"מה פתאום לעשות תאוונה?"

"לא יודע אני כל הזמן שומע על תאונות דרכים, ורציתי פעם אחת לראות איך זה נראה. אז אנא ממך, עשה תאוונת דרכים..."

אומר לו הנהג: "בשום פנים ואופן לא אעשה תאוונה!"

התחיל הילד לבכות. דמעות זלגו על לחייו, וממש כרב ראו שלולית על הרצפה... אבל הנהג בשום אופן אינו מוכן למלאות את הבקשה המוזרה...

בסיפור הזה, כל אחד מבין שהנהג צודק ולא הילד. אבל עלינו לדעת כי לפעמים גם אנו מבקשים מהקב"ה דברים שהם בבחינת 'תאוונה' עבורנו, והקדוש ברוך הוא שיודע זאת, ברוב רחמיו לא נענה לבקשתנו.

רק שאנחנו לא מבינים ובוכים... אבל האמת היא שהכל לטובה!

(מתוך 'ומתוק האור' הגדה של פסח)

המשך מעמוד 18 | הרב ישראל ליוש

אזרה אומץ, וכאשר הוריה חזרו - סיפרה להם על חזרתה לצור מחצבתה ועל שמירת השבת שלה. כאשר שמעו ההורים שתפילת בתם נענתה, והיא הצליחה לשמור שבת במסירות נפש עילאית כל כך, חזרו אף אם בתשובה והחלו לשמור שבת.

לשליחת תגובות לכותב הטור הרב ישראל ליוש, כתבו ל: israel.layosh@gmail.com

כאשר יצאה השבת אמרה לו: 'האמת שמחירו האמיתי של החפץ אינו אלא סכום פעוט, אין רצוני ליהנות משכר שבת, ולכן שלם לי רק את שוויו האמיתי.'

'איש אמת אנוכי' - טען הקונה - 'לא אשנה מדיבורי, כיון שהסכמת לשלם אף את הסכום המופרז, הרי לך כל הסכום שסיכמנו בעד החפץ.'

כאשר ראתה הנערה שכה סיעו לה מן השמיים לשמור את השבת,

המשך מעמוד 17 | הגה"צ רבי גדליה אייזמן זצ"ל

את התשובה שהוא השיב לי בפעם הקודמת. כל זאת כדי שהמעשה יעשה בסתר ובשלימות. הוא גם שיער שארגיש אי נעימות רבה אם יודע לי שהחסד אשר גמל עמי נעשה על חשבוננו ועל חשבון בני-ביתו.

"באותה תקופה" - מוסיף הרב מנדלסון ומספר עוד - "היה בחור שהגיע ממשפחה מאד עניה ולא היה לו מעיל ראוי שיגן עליו מפני צינת החורף. יום אחד רבי גדליה, הביא לו מעיל פרווה ואמר לו: 'קבלתי את המעיל כתרומה עבור תלמיד בישיבה הזקוק למעיל שכזה'. מאוחר יותר התברר כי מצבו של הבחור נגע לליבו של רבי גדליה והוא שיתף את הרבנית בדאגתו, ובעצה אחת הם החליטו לתרום עבורו מעיל פרווה שהיה ברשות הרבנית."

(קטעים מתוך הספר 'רבי גדליה')

"כאמור, עקב מקום מגורי הרחוק לא היתה לי אפשרות להביא תוך זמן קצר את התלושים ששכחתי. בשנים ההן לא היו כמעט טלפונים בבתיים פרטיים, ונאלצתי ליצור קשר עם הורי דרך סניף קופת חולים בכפר-אתא, ששם היה מכשיר טלפון. התקשרתי למזכיר וביקשתי להודיע למשפחתי לשלוח לי את התלושים בדואר. בפועל התלושים הגיעו לירושלים רק כעבור כמה שבועות, והיה עלי לגשת לבנין הדואר הישן ברחוב יפו כדי לקבלם. רק אז העברתי אותם לאדון רוט, והייתי זכאי לאכול ממטבח הישיבה.

"לאחר תקופה שאלתי אותו כיצד נתן לי לאכול? בתחילה הוא התחמק מלענות, אך כשלחצתי עליו הוא אמר: 'הורדתי מעט מהמכסה הקצובה לכל תלמיד ונתתי לך'..."

"רק כעבור כמה שנים סיפר לי אדון רוט, כי היה זה המשגיח אשר הביא לו תלושים עבורי מהמכסה הקצובה למשפחתי, ואף שם בפיו

סיכום שבועי ב'דף יומי בהלכה'

◆ באיזו דרך צריך לומר תפילת הדרך? ובאיזו שלב של הטיסה אומרים את התפילה?

◆ מה המקור לכריעה בעת אמירת 'ברכו'?

◆ מדוע אומרים 'משיב הרוח ומוריד הגשם' דווקא בברכה השנייה?

מהלכות תפילת הדרך

- בעת נסיעה מחוץ למקום ישוב יש לומר את ברכת תפילת הדרך. ונשים חייבות בתפילת הדרך. והנוסע בשבת מחמת פיקוח נפש - דעת רוב הפוסקים שחייב בתפילת הדרך.
- את תפילת הדרך צריך לומר פעם אחת ביום, דהיינו בין עלות השחר לעלות השחר שלאחריו; ואף אם שינה אופן נסיעתו מרכב למטוס וכדומה, אינו מברך שנית.
- היוצא לדרך - יניח ידו על המזוזה בעת יציאתו ויאמר "ה' ישמר צאתי ובואי מעתה ועד עולם". ויש שכתב שישתדל להעשות שליח מצוה למתן צדקה במקום יעדו.
- את תפילת הדרך יש לומר לאחר היציאה לדרך, דהיינו לאחר שהתרחק יותר משבעים אמה מהבית האחרון בעיר; וזאת מחשש שמא יתחרט ולא יצא לדרך, וברכתו תהיה לבטלה.
- אין לומר תפילת הדרך אלא בדרך שאורכה פרסה ויותר, כיון שבפחות מכך אין הדרך נחשבת למקום סכנה, ובדרך הפחותה מפרסה יש לומר תפילת הדרך ללא 'חתימה'.
- בדרך המוחזקת כמקום סכנה יש לברך אף אם היא בטווח של פחות מפרסה ממקום ישוב. ויש אומרים כי בזמננו מוחזקות כל הדרכים כמקום סכנה, בגין תאונות הדרכים הרבות. ויש חולקים.

מהלכות 'סמיכת גאולה לתפילה'

- אסור להפסיק בתפילת שחרית בין ברכת 'גאל ישראל' לתפילת שמונה עשרה; ולכתחילה אין להפסיק אף בשהיה של יותר מ'כדי דיבור', דהיינו כדי אמירת שלש מילים.
- נחלקו הפוסקים אם בשבת צריך לסמוך גאולה לתפילה, ולהלכה ניתן לענות לקדיש, קדושה ו'ברכו', אך לצורך אחר

אסור להפסיק. ויום טוב דינו כחול.

- מי שטרם קרא קריאת שמע עם ברכותיה בשעה שהציבור עומדים להתחיל תפילת שמונה עשרה - אם בידו להתפלל בציבור לאחר מכן, לא יתפלל עם ציבור זה.

הכריעות בתפילת שמונה עשרה

- חכמינו ז"ל תיקנו לכרוע בתפילת שמונה עשרה בתחילת ברכת 'אבות' וברכת 'מודים', ובסופן. ולא תיקנו לכרוע בתחילת ובסוף כל ברכה, כיון שלא רצו להכביד על המתפללים.
- סדר הכריעה באמירת "ברוך אתה ה'" הוא כך: בעת אמירת 'ברוך' יש לקפל את הברכיים, ובעת אמירת 'אתה' יש לכופף את כל הגוף, עד שיבלטו חיבורי החוליות שבגב, וכן לכופף את הראש.
- נהוג לכרוע בעת אמירת 'ברכו', ויש לכך סמך מהכתוב בדברי הימים: "וַיֹּאמֶר דָּוִד לְכָל הַקָּהָל בָּרְכוּ נָא אֶת ה' אֱלֹהֵיכֶם וַיִּבְרְכוּ כָּל הַקָּהָל לַה'... וַיִּקְדּוּ וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ לַי' וְלַמֶּלֶךְ".
- הנמצא במקום שיש בו צורת 'שתי וערב', או כל ציור ותמונה המשוייכים לעבודה זרה, או שעוברים בו אנשים שעל בגדיהם יש צורת 'שתי וערב' - אסור להתפלל שמונה עשרה מולם.

מהלכות אמירת 'משיב הרוח' ו'מוריד הטל'

- חכמינו ז"ל תיקנו לומר בתפילת שמונה עשרה בחורף 'משיב הרוח ומוריד הגשם', ומקום האמירה הוא בברכת 'מחיה המתים', כיון שהגשם מביא חיים לעולם.
- בתפילת מוסף של 'שמיני עצרת' מתחילים לומר 'משיב הרוח ומוריד הגשם', וחובה להכריז על השינוי לפני התפילה; ויש אומרים שהפיוט 'תפילת גשם' נחשב כהכרזה.

חֲמֵדַת יָמִים אוֹתוֹ קָרְאָתָ

אחת הפעולות הלא-שגרתיות שנעשו אז, היתה כאשר יהודי הדור-פנים שָׁכַר מדי ערב-שבת משאית גדולה, הסתובב ברחובות העיר ותקע בשופר...

מרן הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א על החיזוק בשמירת השבת

בעולם, והשופר היה הכלי היותר-מתאים כדי להביא בפני הציבור את בשורת השבת.
אני, כילד, וגם חברי בני גילי, חיכינו כל השבוע למשאית זו, וייחלנו לבואה.

'תסעו ברחובות הישוב'

'אולי תעשו גם אתם כמעשהו של היהודי התל-אביבי הדור-הפנים?' - הצעתי לאנשי הישוב ההוא, שהתאוננו על חילולי השבת המתרבים בישובם. 'תשכרו גם אתם משאית, ותסעו ברחובות הישוב, ותתקעו בשופר.'

'מעלתו של השופר במקרה זה', הסברתי להם, 'מתבטאת בשני דברים. ראשית, אם תשתמשו ברמקולים, יתכן שהדבר יעורר עליכם את חמתם של מחללי השבת, אבל התקיעה בשופר אינה מחרישת-אוזניים, ולכן יש לה הרבה יותר סיכוי להתקבל בקרב התושבים.

'ושנית, עצם המראה התקדימי הזה של תקיעת השופר, שאינה נראית במחוזותינו כל יום, יש בו כדי לעורר את הלבבות ולהביאם לידי המטרה הנכספת של שמירת השבת.'

יכולני להעיד על יהודים רבים בתל אביב של אז, שהפסיקו לחלל שבת רק בגלל המשאית ותקיעת השופר שריתקו אותם למקומותיהם, וגרמו להם להתעוררות.

(מתוך הספר 'שבת בשמחה' בעריכת הרב משה מיכאל צורן)

הגעתי פעם לישוב פלוני, והעסקנים התורניים באותו מקום התאוננו בפניי על חילולי השבת המתרבים בישוב, ושאלו כיצד ניתן לחזק את התושבים בענין השבת, ולהביאם למצב שבו ירצו להיות שומרי-שבת.

העסקנים סיפרו על פעולות שונות שכבר נעשו בישובם בענין זה, אבל בינתיים ללא הועיל. 'מה אנחנו יכולים לעשות עוד כדי לחזק ולהתחזק בשמירת השבת?' - שאלו.

סיפרתי להם על מחזה שנחרט בליבי מימי ילדותי בעיר תל אביב. גם אז היתה תקופה שבה התרבו חילולי השבת בעיר זו, וראשי הציבור נכנסו בעובי הקורה כדי לחזק את חומת השבת.

אחת הפעולות הלא-שגרתיות שנעשו אז, ושהצליחה לעורר אנשים רבים, היתה כאשר יהודי הדור-פנים שָׁכַר מדי ערב-שבת משאית גדולה, והסתובב ברחובות העיר ותקע בשופר...

תקיעה זו היתה אמורה לבשר על כניסת השבת, אבל החזות המעניינת שנפרסה לפני התושבים, דיברה לליבם יותר מהרבה מלים.

זכורני שהיו כאלה שניסו להתנכל לפעילות זו, ולחסום את דרכה של המשאית, אבל היהודי ההוא המשיך בעקביות לצאת אל הרחובות מדי ערב-שבת ולתקוע בשופר.

היה זה כמובן בדור שבו הרמקולים וְיֵתֶר מְגַבְרֵי-הקול עדיין לא היו

רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל?

שלח מייל ל- dirshu@dirshu.co.il

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה

דרשו | רח' הקבלן 45 ירושלים | 02-5609000 | לשאלות ופניות בכל נושא: dirshu@dirshu.co.il